

ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΤΟΥ 15^{ου} ΓΕΛ ΠΕΙΡΑΙΑ
Τεύχος 5^ο
ΜΑΪΟΣ 2013

Το Χορευτικό Τμήμα Του Λυκείου Μας Στο

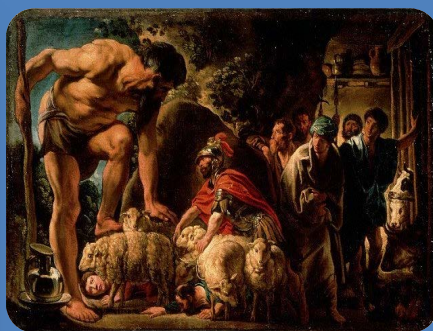
ΔΙΗΜΕΡΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΕΩΝ ΣΤΟ
ΒΕΑΚΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων

*Πήραμε το Πρωτάθλημα
Ποδοσφαίρου Πειραιά
2013*

ΚΥΚΛΩΨ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

*Περιβάλλον &
Οικονομία*

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ 15^{ου}
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ.
ΤΕΥΧΟΣ 5^ο, Μάιος 2013

Υπεύθυνοι Καθηγητές

Αγριοπούλου Ελένη (Πληροφορικής)
Χατζίδη Αικατερίνη(Νομικός)

Συντακτική Ομάδα Μαθητών

Βουγιουκλάκη Πηνελόπη
Ιζατούλιν Νίκος
Καρυστινού Στέλλα
Κελέση Ραφαέλα – Μαρία
Κουκάκης Ηλίας
Κουντουρόγιαννης Χρήστος
Παπαδημητρίου Αριστοτέλης
Παράσχου Γωγώ
Πατμανίδου Αθανασία
Ροδοπούλου Αναστασία
Σεΐτη Μαρινέλα
Σούλα Άντζελα
Στρουμπή Δήμητρα
Τεμπέλη Κατερίνα
Τσαγκράκου Μαργαρίτα
Τσίχλου Μαρούλη
Φραντζεσκάκη Γεωργία
Χατζηπαύλου Νίκος
Χιονίδης Παρασκευάς.

Αρχισυντάκτης: Κουκάκης Ηλίας

Συντονίστρια Ομάδων: Τεμπέλη Κατερίνα

Υπεύθυνη για την Τελική Επιμέλεια,

Παρουσίαση Εντύπου & τον Σχεδιασμό

Εξωφύλλου & Λογότυπου:

Παράσχου Γωγώ

15^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Λακωνίας & Π. Μαυρομιχάλη 26 18543
ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΤΗΛ: 210 4910393

FAX: 210 4910373

mail: mail@15lyk-peiraia.att.sch.gr

ιστοσελίδα: <http://15lykpeiraia.att.sch.gr/>

Δ/ντής : Σωτηρίου Χαράλαμπος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Σχολική Ζωή

Στο Ειδικό Δημοτικό Περάματος	σελ. 2
Η Χορευτική μας ομάδα	σελ. 3
Στο Βεάκειο Θέατρο	σελ. 4
Στιγμές	σελ. 5

Αφιερώματα

Θεσσαλονίκη	σελ. 6,7
Οχυρό Ρούπελ	σελ. 8
Το μουσείο της Βεργίνας	σελ. 9-11
Σμύρνη – Τα γεγονότα του 1922	σελ. 12
Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων	σελ. 13-17
Κύθηρα	σελ. 18
Περιβάλλον και Οικονομία	σελ. 19-22
Ναύπλιο	σελ. 32
Χουλιγκανισμός	σελ. 33

Ψυχαγωγία

Αφιέρωμα στο Βιβλίο	σελ. 23-26
Κύκλωψ Ευριπίδη	σελ. 27-28
Αφιέρωμα στον Κινηματογράφο	σελ. 29-31

Σχολική ζωή Στιγμές...

Το 15^ο ΓΕΛ Πειραιά χορεύει στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Περάματος.

Σε ένα γεμάτο συγκίνηση και αγάπη περιβάλλον, σε ένα δημοτικό σχολείο ξεχωριστό από τα υπόλοιπα, ένα δημοτικό σχολείο γεμάτο χαμόγελα και ανάμεικτα συναισθήματα, το χορευτικό τμήμα του σχολείου μας μετά από πρωτοβουλία της μαθήτριας της Β' Λυκείου και υπεύθυνης του χορευτικού μας τμήματος, Παράσχου Γεωργίας σε συνεργασία με την Διευθύντρια του Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Περάματος, Κα Ματίνα, που την

ευχαριστούμε θερμά, παρουσίασε στις 8 Μαρτίου του 2013 ένα εξαιρετικό πρόγραμμα, προσφέροντας χαρά σε ένα μοναδικό ακροατήριο, με ανταμοιβή το μεγαλύτερο δώρο : **Το χαμόγελο, το γέλιο και την αγάπη των παιδιών!!**

Ορισμένες από τις ασθένειες που πάσχουν τα παιδιά του Ειδικού Σχολείου Περάματος είναι : Σπαστική Τετραπληγία (σε αναπηρικό καροτσάκι) Αριστερή ημιπληγία, αυτισμός και νοητική στέρηση.

Πολλά συγχαρητήρια σε όλους τους ανθρώπους μέσα στο Δημοτικό!

Ασκούν ένα πολύ δύσκολο και συνάμα πολύτιμο έργο!

Σχολική ζωή Στιγμές...

Από την αρχή του χρόνου υπήρχε έντονη ανάγκη από τους μαθητές να δημιουργήσουν μια χορευτική ομάδα για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του σχολείου μας. Με συντονίστρια την μαθήτριά της δευτέρας λυκείου Παράσχου Γεωργία, η οποία είναι υπεύθυνη για την χοροδιδασκαλία των χορών και για την σκηνική παρουσία των παιδιών, τα μαθήματα παραδοσιακών χορών ξεκίνησαν στις αρχές του Δεκεμβρίου του 2012.

Σε διάστημα μόλις 20 ημερών η χορευτική ομάδα κατάφερε πριν τα Χριστούγεννα σε εκδήλωση του σχολείου να παρουσιάσει : Συρτό, Πλατανιώτικο, Τσιριγώτικο, Λέρικο ισσό, Ικαριώτικο & Χασάπικο.

Μέλη Χορευτικού με Αλφαβητική σειρά:

Αποστολίδου Ειρήνη - Τμήμα : Α '1
Βενιζέλου Έλενα - Τμήμα : Β '1
Γατέας Ιωάννης - Τμήμα : Β '1
Καλλιώρα Φανή - Τμήμα : Α '1
Κοντοπούλου Κατερίνα - Τμήμα : Γ '1
Κότση Ιωάννα - Τμήμα Α '1
Λούλε Χριστίνα - Τμήμα : Β '2
Μισυρλή Δώρα - Τμήμα : Γ '1
Παγώνη Ματούλα - Τμήμα : Α '1
Παράσχου Γεωργία - Τμήμα : Β '2
Τεμπέλη Κατερίνα - Τμήμα : Β '2
Χαρινού Θεολογία - Τμήμα : Β '2
Φωτίου Μαρία - Τμήμα : Β '2

Χοροδιδασκαλία :
Παράσχου Γεωργία

Υπεύθυνη Χορευτικού :
κ. Αγκριπούλου Ελένη

Ο Διευθυντής :
κ. Σωτηρίου Χαράλαμπος

Η ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΟΜΑΔΑ ΧΟΡΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑΣ !!

Η Χορευτική ομάδα του σχολείου μας μετά από πρόσκληση του Πάτερ Χαράλαμπος και Θεοδόσιου, παρουσιάστηκαν στην εκδήλωση του Ιερού Ναού της Παναγίας της Οδηγήτριας στον Πειραιά για το κόψιμο της πίτας τους, την Κυριακή 27 Ιανουαρίου και ώρα 18:00 μ.μ στο Πνευματικό Κέντρο της Ενορίας.

Η Χορευτική Ομάδα χόρεψε τέσσερις χορούς λόγω περιορισμένου χρόνου :
Συρτό, Πλατανιώτικο, Λέρικο ισσό & Τσιριγώτικο.

Μόλις δύο μήνες μετά τη σύσταση του χορευτικού, έχει καταφέρει να έχει μια αξιοπρεπές παρουσία. Στο τέλος του προγράμματος τα μέλη του χορευτικού έλαβαν τιμητικούς επαίνους.

Σχολική ζωή Στιγμές...

Διήμερο φιλανθρωπικό φεστιβάλ νέων στο
ΒΕΑΚΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

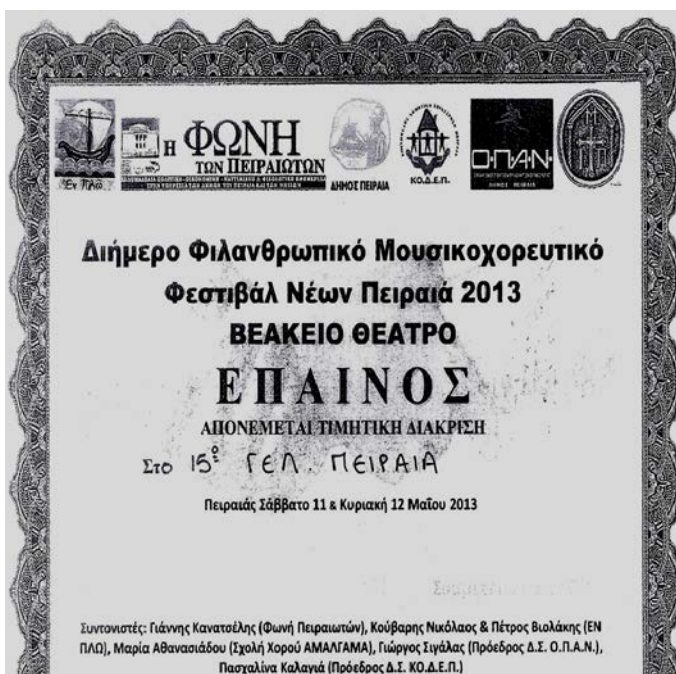
Η Χορευτική Ομάδα του σχολείου μας συμμετείχε στο Διήμερο Φιλανθρωπικό Φεστιβάλ Νέων του Δήμου Πειραιά στις 11 & 12 Μαΐου 2013 που σκοπό είχε τη συγκέντρωση τροφίμων για τα συσσίτια του Δήμου και της Μητρόπολης Πειραιά και το οποίο διοργανώθηκε από τον από το Πολιτιστικό - Κοινωνικό Σύλλογο «ΕΝ ΠΛΩ» και την εφημερίδα «ΦΩΝΗ των Πειραιωτών».

Μέσα σε ένα κατάμεστο Βεάκειο Θέατρο, σε μία ατμόσφαιρα καταπληκτική, γεμάτη θετική ενέργεια, η Ομάδα μας έκανε αυτό που πολύ καλά ξέρει και κάνει και οι προσπάθειές της αναγνωρίστηκαν από τους υπεύθυνους της διοργάνωσης καθώς απέσπασε το ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ και τιμήθηκε με επαίνους και μετάλλια, ανάμεσα σε όλα τα σχολεία που συμμετείχαν!

Το σημαντικότερο όμως γεγονός του διημέρου ήταν πως τόσο η Χορευτική μας Ομάδα όσο και όλοι όσοι παρευρέθησαν από το σχολείο μας στο Βεάκειο Θέατρο, προσέφεραν και καταφέραμε να συγκεντρώσουμε μία πολύ αξιόλογη ποσότητα τροφίμων για τα συσσίτια του Δήμου μας!!

Ευχαριστούμε όλους εσάς για την υποστήριξη και την προσφορά σας στην προσπάθειά μας αυτή.

Επίσης, να ευχαριστήσουμε για πολύτιμη βοήθειά τους, τον Διευθυντή του σχολείου μας, Κ.ο Σωτηρίου Χαράλαμπο, όλους τους καθηγητές καθώς και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων, που είναι δίπλα μας σε όλες τις προσπάθειές μας.

Σχολική ζωή Στιγμές...

**Πήραμε το κύπελλο για δεύτερη
συνεχόμενη χρονιά στο Σχολικό
Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου
Πειραιά 2013**

**Επίσκεψη στο Μουσείο και τον
Αρχαιολογικό χώρο της
Ακρόπολης**

**Από τη συμμετοχή μας στο
Διαγωνισμό «Μεγάλες Γιορτές
Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης για
μαθητές».**

**Από την πενταήμερη της Γ'
Λυκείου στη Θεσσαλονίκη – Λίμνη
Κερκίνης - Έδεσσα – Βεργίνα –
Οχυρό Ρούπελ.**

Αφιέρωμα Θεσσαλονίκη

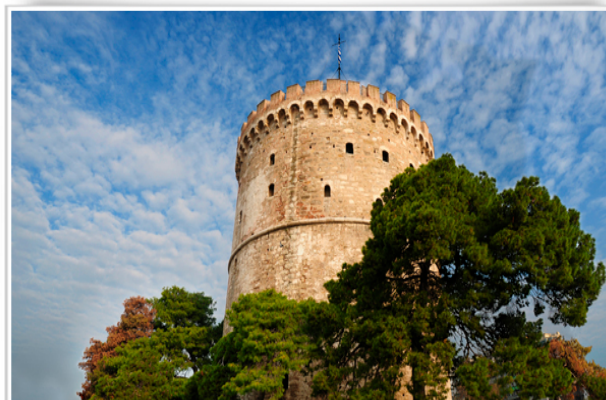
ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

Ο Λευκός Πύργος της Θεσσαλονίκης αποτελεί το πλέον χαρακτηριστικό μνημείο της πόλης. Αποτελεί το έμβλημα της Θεσσαλονίκης και ήταν μέρος των τειχών της πόλης, τα οποία κατεδαφίστηκαν το 1867. Ο Λευκός Πύργος βρίσκεται στην παλιά παραλία, τον αγαπημένο χώρο περιπάτου των Θεσσαλονικέων, και κατασκευάστηκε στα μέσα του 15ου αιώνα μ.Χ. αντικαθιστώντας τον παλιό, κατεστραμμένο βυζαντινό πύργο, που όριζε το πέρας του οχυρωματικού τείχους προς την πλευρά της θάλασσας.

Παρότι αποτελεί το αγαπημένο μνημείο της πόλης, η ιστορία του διά μέσου των αιώνων, είναι αρκετά σκοτεινή. Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς χτίστηκε. Κατά μία εκδοχή, ήταν έργο Ενετών μαστόρων (1423 - 1430), και κατά την άλλη υπολογίζεται να έχει χτιστεί το 1536. Είναι κυκλικός και το όνομα Λευκός το πήρε από το χρώμα της πέτρας που κατασκευάστηκε, που ήταν κατάλευκη, από τεχνίτες πιθανότατα Βενετούς, και κτίστηκε κοντά στον παλιό βυζαντινό πύργο. Στην αρχή ονομάστηκε Πύργος των Λεόντων και έπειτα στα χρόνια της τουρκοκρατίας ονομάστηκε Πύργος Αίματος, γιατί οι Τούρκοι τον

χρησιμοποιούσαν ως φυλακή μελλοθανάτων και τόπο βασανιστηρίων, οι οποίοι συχνά εκτελούνταν από τους Γενιτσάρους γεμίζοντας με αίμα τους τοίχους.

Έκλεισε το 1878 και έχει 6 ορόφους, ύψος 30 μέτρα και περίμετρο 70 μέτρα. Το 1890 σε μία προσπάθεια εκσυγχρονισμού, ο Πύργος ασβεστώθηκε από έναν βαρυποινίτη με αντάλλαγμα την ελευθερία του και έτσι έμεινε με την ονομασία "Λευκός Πύργος". Για τις συνθήκες ανέγερσής του δεν γνωρίζουμε πολλά πράγματα, ο τρόπος ωστόσο κατασκευής του και το γεγονός ότι ανταποκρινόταν στη νέα εποχή της πολιορκητικής τέχνης, που προέβλεπε τη χρήση πυροβόλων όπλων, μαρτυράει ότι τουλάχιστον οι σχεδιαστές του – αν όχι και οι μαστόροι, θα πρέπει να ήταν Βενετσιάνοι. Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα το μνημείο χρησιμοποιήθηκε και ως φυλακή για τους μελλοθάνατους. Σήμερα στο εσωτερικό του στεγάζεται η έκθεση των χριστιανικών αρχαιοτήτων, περιλαμβάνοντας αντικείμενα χρονολογημένα από το 300 μ.Χ. περίπου ως το 1430 και με προέλευση κυρίως τη Θεσσαλονίκη.

Γράφουν οι:
Φραντζεσκάκη Γεωργία,
Παπαδημητρίου Αριστοτέλης.

Αφιέρωμα Θεσσαλονίκη

Η Ροτόντα του Αγίου

Γεωργίου στη Θεσσαλονίκη είναι ένα από τα αρχαιότερα και επιβλητικότερα μνημεία της Θεσσαλονίκης.

Η Ροτόντα αποτελούσε τμήμα ενός μεγάλου κτιριακού συγκροτήματος που περιελάμβανε τα ανάκτορα, ένα οκταγωνικό κτίσμα και τον υπόδρομο που έκτισε ο Καίσαρας Γαλέριος, όταν στα χρόνια της πρώτης ρωμαϊκής τετραρχίας (γύρω στα 300 μ.Χ.) κατέστησε έδρα του την Θεσσαλονίκη. Το μνημείο αυτό κτίστηκε στην πρώτη δεκαετία του 4ου μ.Χ. αιώνα από τον Γαλέριο και κατά μια άποψη προοριζόταν από τον ίδιο για μαιωσάλειο του. Δεν εξυπηρέτησε ποτέ αυτό το σκοπό, γιατί ο Γαλέριος πέθανε και θάφτηκε μακριά από την Θεσσαλονίκη.

Στη συνέχεια το ειδωλολατρικό τέμενος μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία και λειτούργησε πιθανόν ως Μαρτύριο, ως τόπος, δηλαδή, λατρείας των λειψάνων μαρτύρων. Σε αυτό συνηγορεί τόσο η κυκλική μορφή του κτίσματος της Ροτόντας, όσο και οι φιγούρες των μαρτύρων που απεικονίζονται στα ψηφιδωτά του θόλου.

Γράφουν οι:
Φραντζεσκάκη Γεωργία,
Παπαδημητρίου Αριστοτέλης.

Η ιστορία της πόλης της **Έδεσσας**, από τις σημαντικότερες της αρχαίας Ελλάδας, υπήρξε αδιάκοπη από την ίδρυση της ως σήμερα. Με φυσικό πλούτο και χτισμένη πάνω

στον Βράχο, λόγω της στρατηγικής της θέσης έθελε πολλούς κατακτητές. Όμως, παρά τις περιόδους κατάκτησης, με πιο μεγάλη αυτή της Τουρκοκρατίας, κράτησε την εθνική της ταυτότητα και την απaráμιλλη φυσική ομορφιά της.

Η Έδεσσα σήμερα συγκαταλέγεται ανάμεσα στις ομορφότερες πόλεις της Ελλάδας. Οι καταρράκτες της, το ιστορικό κέντρο, με χρώμα από παλιά Ελλάδα, οι αρχαιολογικοί της χώροι, η Κοίμηση της Θεοτόκου (εκκλησία του 14^{ου} αιώνα), λείψανα των παλαιοχριστιανικών και βυζαντινών ναών στην περιοχή της Κάτω Πόλης του Λόγγου, το Γενί Τζαμί (το μόνο τουρκικό τέμενος που διατηρείται αναλλοίωτο), το Κανναβουργείο (εργοστάσιο επεξεργασίας κάνναβης για κατασκευή σκοινιών) είναι μερικοί πόλοι έλξης για τους πολυάριθμους τουρίστες, που επισκέπτονται την πόλη μας κάθε μέρα.

Παρά την πυκνή μεταπολεμική της δόμηση, παραμένει πανέμορφη και εντυπωσιακή. Οι Καταρράκτες της, τα πολυάριθμα κανάλια της, που διασχίζουν την πόλη με τις μικρές γέφυρες επικοινωνίας, τα μεγάλα πάρκα της (Κιουπρί, Καταρρακτών, Μεγάλου Αλεξάνδρου, 25^{ης} Μαρτίου), οι δεντροφυτεμένοι δρόμοι, είναι στοιχεία που την καθιστούν μοναδική.

Ιστορία Αφιέρωμα

ΟΧΥΡΟ ΡΟΥΠΕΛ

Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος άρχισε την 1η Αυγούστου του 1914, όταν μετά τη δολοφονία του Αρχιδούκα Φερδινάνδου στο Σεράγεβο, η Αυστροουγγαρία κήρυξε πόλεμο εναντίον της Σερβίας. Με την κήρυξη του πολέμου η Ελλάδα αποφάσισε να παραμείνει ουδέτερη.

Όταν απορρίφθηκε η απαίτηση της Βουλγαρίας να παραχωρηθεί το μεγάλο νότιο τμήμα της Σερβίας, το λιμάνι της Καβάλας και μια περιοχή που περιελάμβανε και τις Σέρρες, η Βουλγαρία κήρυξε πόλεμο εναντίον της Σερβίας και Αγγλογαλλικά στρατεύματα άρχισαν να αποβιβάζονται στη Θεσσαλονίκη. Στα ελληνικά εδάφη βρισκόταν συνολικά 80.000 στρατός.

Αφού η Σερβία είχε περιέλθει στα χέρια των γερμανοβουλγάρων, αυτοί σταμάτησαν στην ελληνική μεθόριο και στις 26 Μαΐου του 1916 μια φάλαγγα γερμανοβουλγάρων προχώρησε στην περιοχή του Στρυμόνα με κατεύθυνση το Οχυρό του Ρούπελ.

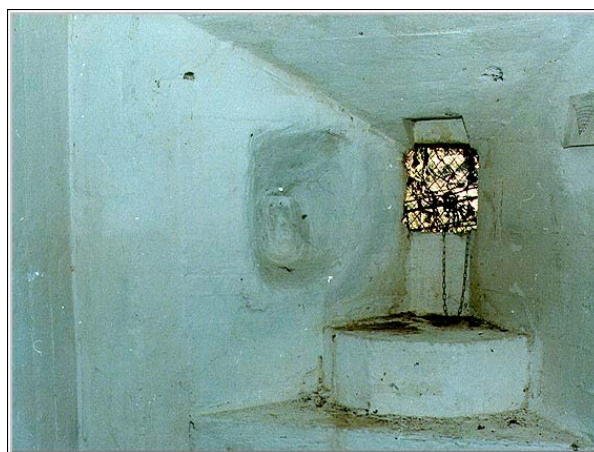

Στις 9.45 ο Διοικητής του Οχυρού διέταξε πυρ και ανεκόπη η προέλαση των γερμανοβουλγαρικών στρατευμάτων. Μια

διαταγή, όμως, από την τότε κυβέρνηση, ανέτρεψε το αρχικό σχέδιο, αφού ανέφερε πως έπρεπε να γίνει παράδοση του Οχυρού και να μην υπάρξει καμία αντίσταση.

Στις 27 Μαΐου του 1916, έγινε η παράδοση του Οχυρού Ρούπελ που αποτελεί μια από τις μελανότερες σελίδες της ελληνικής ιστορίας. Στις 5 Αυγούστου του 1916, άρχισε η εισβολή σε όλο το μήκος της ελληνοβουλγαρικής μεθορίου. Τμήματα της 6ης Μεραρχίας υπό τη διοίκηση του Συνταγματάρχη Χριστοδούλου έδωσε μάχη στην περιοχή Σιδηροκάστρου χωρίς να κατορθώσει να σταματήσει τα βουλγαρικά στρατεύματα που έως τις 30 Αυγούστου είχαν καταλάβει την πόλη των Σερρών, την Καβάλα και τη Δράμα.

Το Οχυρό του Ρούπελ αποτέλεσε σημείο πρόκλησης και για τους Γερμανούς το 1941, στην προσπάθειά τους να εισβάλλουν στην Ελλάδα. Η αντίσταση των Ελλήνων ήταν θαυμαστή, αφού οι Γερμανικές επιθέσεις αποκρούονταν από την 6η έως το πρωί της 10ης Απριλίου που σταμάτησαν οι εχθροπραξίες. Το Οχυρό παραδόθηκε μετά την εισβολή των γερμανών στην Ελλάδα.

**Επιμέλεια: Παπαδοπούλου Άννα
Σουλίου Πατάπη Ζωή
Ορφανίδου Χαρίνα.**

Αφιέρωμα ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

Η αρχαία πόλη, που βρίσκεται στις βόρειες υπώρειες των Πιερίων, ταυτίζεται με βεβαιότητα με τις Αιγές, την αρχαία πρωτεύουσα του βασιλείου της κάτω Μακεδονίας. Ο χώρος κατοικείτο, σύμφωνα με τις ενδείξεις, συνεχώς από την Εποχή της πρώιμης Χαλκοκρατίας (3η χιλιετία π.Χ.), ενώ ήδη κατά την πρώιμη Εποχή του Σιδήρου (11ος - 8ος αιώνας π.Χ.) ήταν ένα σημαντικό πλούσιο και πολυπληθές κέντρο.

Η εποχή όμως της ακμής της πόλης ήταν τα αρχαϊκά (7ος - 6ος αιώνας π.Χ.) και τα κλασικά χρόνια (5ος και 4ος αιώνας π.Χ.), οπότε αποτελούσε το σημαντικότερο αστικό κέντρο της περιοχής, έδρα των Μακεδόνων βασιλέων και τόπο όπου συγκεντρώνονταν τα σημαντικότερα

Οι Αιγές ήταν περίφημες στην αρχαιότητα για τον πλούτο των βασιλικών τάφων που βρίσκονταν στην εκτεταμένη νεκρόπολη της πόλης. Τα ευρήματα από τους βασιλικούς τάφους εκτίθενται στο υπόγειο κτίριο - στέγαστρο που

προστατεύει τα αρχαία μνημεία, και σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης.

Οι ανασκαφές στην περιοχή άρχισαν το 19ο αιώνα από τον Γάλλο αρχαιολόγο L.Heuzey. Συνεχίστηκαν μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας από τον καθηγητή Κωνσταντίνο Ρωμαίο τη δεκαετία του '30. Μετά από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, την σκυτάλη ανέλαβε ο Μανόλης Ανδρόνικος, ο οποίος κατά τη δεκαετία του '50 και '60 ανέσκαψε το νεκροταφείο των τύμβων.

Παράλληλα, ανασκάφηκε το ανάκτορο από το Αρχαιολογικό Τμήμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τμήμα της νεκρόπολης από την Αρχαιολογική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού.

Το 1977 η σκαπάνη του Μ. Ανδρόνικου έφερε στο φως τους βασιλικούς τάφους της Μεγάλης Τούμπας, ανάμεσα στους οποίους σημαντικότερος ήταν εκείνος του Φιλίππου Β' (359-336 π.Χ.), μία ανακάλυψη που θεωρήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά γεγονότα του αιώνα μας. Από τότε η ανασκαφή συνεχίζεται και έχει αποκαλύψει σειρά σημαντικών μνημείων.

Τα σημαντικότερα μνημεία και αρχιτεκτονικά σύνολα του αρχαιολογικού χώρου της Βεργίνας - Αιγών είναι: Οι βασιλικοί τάφοι της

Αφιέρωμα ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

Μεγάλης Τούμπας. Στην ομάδα περιλαμβάνονται τρεις Μακεδονικοί τάφοι και ένας κιβωτιόσχημος. Ανάμεσά τους συγκαταλέγεται ο ασύλητος τάφος του Φιλίππου Β' (336π.Χ.) και ένας συλημένος κιβωτιόσχημος τάφος που ανήκε πιθανότατα στον βασιλιά Αλέξανδρο Δ' (310π.Χ.). Οι δύο αυτοί τάφοι κοσμούνται με λαμπρές τοιχογραφίες, έργα μεγάλων επώνυμων καλλιτεχνών.

Παράλληλα, ανασκάφηκε το ανάκτορο από το Αρχαιολογικό Τμήμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τμήμα της νεκρόπολης από την Αρχαιολογική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού.

Το 1977 η σκαπάνη του Μ. Ανδρόνικου έφερε στο φως τους βασιλικούς τάφους της Μεγάλης Τούμπας, ανάμεσα στους οποίους σημαντικότερος ήταν εκείνος του Φιλίππου Β' (359-336 π.Χ.), μία ανακάλυψη που θεωρήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά γεγονότα του αιώνα μας. Από τότε η ανασκαφή συνεχίζεται και έχει αποκαλύψει σειρά σημαντικών μνημείων.

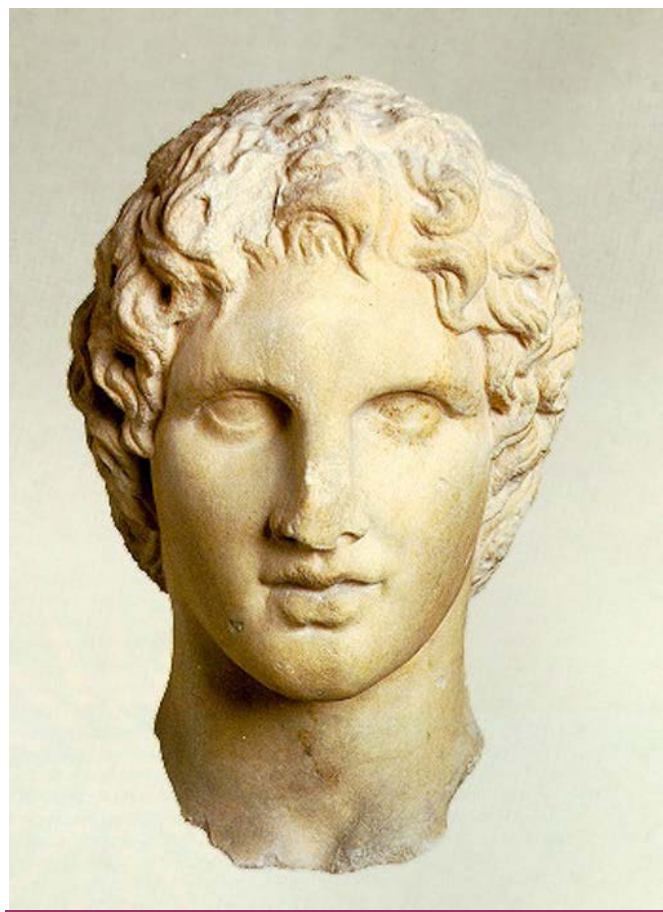

Το δέος μπροστά στο θάνατο, η αίγλη της βασιλικής λάμψης, η συγκίνηση που γεννά το τραγικό τέλος του βασιλικού οίκου των Τημενιδών, είναι ιδέες σύμφυτες με το χώρο των βασιλικών τάφων των Αιγών. Οι ιδέες αυτές καθόρισαν το σενάριο της έκθεσης, ενώ οι βασικές αισθητικές επιλογές στηρίχτηκαν στην

αντίληψη ότι σε ένα χώρο ουδέτερο και σκοτεινό πάντως και θερμά πρέπει να κυριαρχούν μόνο τα αρχαία αντικείμενα.

Ο κατεστραμμένος τάφος του 3ου αιώνα π.Χ., το γκρεμισμένο ηρώο, τόπος νεκρικής λατρείας των βασιλιάδων, η γοητεία και η θλίψη που αποπνέει η αρπαγή της Περσεφόνης προετοιμάζουν τον επισκέπτη να προσεγγίσει το νεκρό βασιλιά.

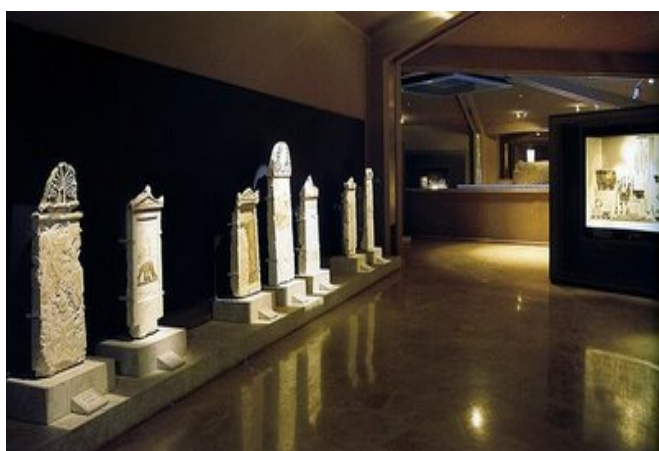
Τότε έρχεται στο προσκήνιο ο Φίλιππος. Τα λαμπρά όπλα δίνουν την αίσθηση της δύναμης του ηγεμόνα. Ο σωρός των υπολειμμάτων της νεκρικής πυράς που βρέθηκαν όλα μαζί ριγμένα επάνω στον τάφο θυμίζει το τραγικό ολοκαύτωμα και συγχρόνως υπαινίσσεται το πέρασμα σε μία άλλη διάσταση.

Ακολουθεί η χρυσή λάρνακα που περιείχε τα οστά του αφηρωτισμένου βασιλιά Φιλίππου Β'

Αφιέρωμα **ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΓΙΝΑΣ**

και το στεφάνι βελανιδιάς που φορούσε ο νεκρός. Η χρυσή λάρνακα που ζύγιζε 11 κιλά είναι διακοσμημένη στο κάλυμμά της με το μακεδονικό αστέρι και στις πλευρές της με φυτικά κοσμήματα και επίθετους ρόδακες. Το χρυσό στεφάνι βελανιδιάς είναι το πιο βαρύτιμο στεφάνι που σώθηκε από την ελληνική αρχαιότητα. Αποτελείται από 313 φύλλα και 68 βελανίδια. Ζυγίζει 714 γραμμάρια.

Στον ίδιο χώρο βρίσκεται η χρυσή λάρνακα με τα οστά της βασιλικής συζύγου και το χρυσοκέντητο ύφασμα που τα τύλιγε, και οι δυο χρυσελεφάντινες κλίνες, διαχρονικοί μάρτυρες των λαμπρών βασιλικών συμποσίων.

Οι κλίνες, που ήταν χρηστικά αντικείμενα, είχαν σκελετό από ξύλο και ήταν πλούσια διακοσμημένες με ελεφαντόδοντο, γυαλί και χρυσό. Κατασκευασμένες από το χέρι σπουδαίων αρχαίων καλλιτεχνών, αποτελούν δύο μοναδικά αριστουργήματα της ελληνικής μικροτεχνίας. Στην κλίνη του θαλάμου, στη ζωφόρο της μακριάς πλευράς, υπάρχει ανάγλυφη παράσταση βασιλικού κυνηγιού, στο οποίο συμμετέχει ο ίδιος ο Φίλιππος και ο νεαρός γιός του Αλέξανδρος μαζί με Μακεδόνες αυλικούς.

Στην κλίνη του προθαλάμου, που ήταν διακοσμημένη με ελεφαντοστέινα ανάγλυφα, σε όλες της τις πλευρές, στις μεγάλες ζωφόρους παριστάνονταν μάχες Ελλήνων και βαρβάρων. Με τη συμμετοχή ενός πολύ σημαντικού

σύγχρονου Έλληνα καλλιτέχνη, του Χρήστου Μποκόρου, τα αριστουργήματα αυτά που είχαν εντελώς διαλυθεί, ανασυντέθηκαν σε φυσικό μέγεθος και παρουσιάζονται στο κοινό.

Στην τελευταία ενότητα της έκθεσης συναντά κανείς τα ευρήματα από τον τάφο III, που ανήκει πιθανότατα στον Αλέξανδρο Δ', τον γιό του Μεγαλέξανδρου και της Ρωξάνης, που δολοφονήθηκε από τον Κάσσανδρο το 310 π.Χ. Στο επίκεντρο βρίσκεται η ασημένια τεφροδόχος με τα οστά του νεαρού νεκρού, πλαισιωμένη από τα αριστουργηματικά ελεφαντοστέινα ανάγλυφα της κλίνης.

Η έκθεση είναι αφιερωμένη στη μνήμη του καθηγητή Μανόλη Ανδρόνικου, του αρχαιολόγου που έφερε στο φως τους θησαυρούς και είχε τη γνώση και την πνευματική εγρήγορση να τους αναγνωρίσει.

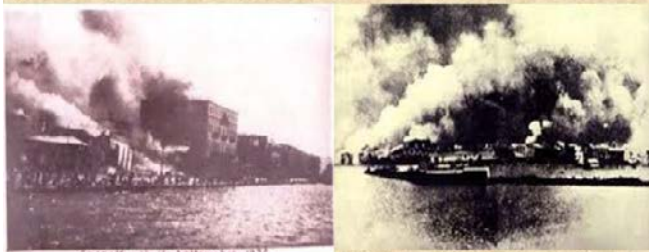
Στο τέλος της πορείας, σε ένα χώρο ειδικά διαμορφωμένο για το σκοπό αυτό, οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να ακούν τον ίδιο τον ανασκαφέα να τους ξεναγεί στα μνημεία.

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΝΤΖΕΛΑ ΣΟΥΛΑ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΤΣΑΓΚΡΑΚΟΥ
ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΣΕΙΤΗ**

Ιστορία Αφιέρωμα

100 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Όλοι οι μαθητές του 15^{ου} ΓΕΛ Πειραιά παρευρέθηκαν την Παρασκευή 12 Οκτωβρίου 2012 στο Σινεάκ Κορυδαλλού και παρακολούθησαν μια ταινία αφιερωμένη στην καταστροφή της Σμύρνης. Οι μαθητές μας ενημερώθηκαν με λεπτομέρειες και σχετικά ντοκουμέντα ηχητικά και φωτογραφικά για τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν πριν και μετά την πυρπόληση της πόλης το 1922. Η Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 είναι η μεγαλύτερη εθνική συμφορά στην ιστορία του νεωτέρου Ελληνισμού και οφείλουμε όλοι να γνωρίζουμε αναλυτικά τα γεγονότα αυτά.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 1922

Με τον όρο καταστροφή της Σμύρνης αναφέρονται τα γεγονότα της σφαγής του ελληνικού και αρμενικού πληθυσμού της Σμύρνης από τους Τούρκους, καθώς και της πυρπόλησης της πόλης, που συνέβησαν το Σεπτέμβριο του 1922. Η καταστροφή αυτή άρχισε 7 ημέρες μετά την αποχώρηση και του τελευταίου ελληνικού στρατιωτικού τμήματος από την Μικρά Ασία και μετά την είσοδο του τουρκικού στρατού, του ίδιου του Μουσταφά Κεμάλ και των ατάκτων του στην πόλη. Η φωτιά που εκδηλώθηκε στην Αρμενική συνοικία και συγκεκριμένα μετά την ανατίναξη της εκκλησίας του Αγ. Νικολάου από τους Τούρκους, όπου είχαν καταφύγει γυναίκοι και παιδιά. Με την βοήθεια του ευνοϊκού για τους Τούρκους, ανέμου (που έπνεε αντίθετα από την Τουρκική συνοικία) και της βενζίνης με την οποία οι Τούρκοι ράντιζαν τα σπίτια, η φωτιά κατέκαψε όλη την πόλη εκτός από την μουσουλμανική και την εβραϊκή συνοικία, και διήρκεσε από τις 13 έως τις 17 Σεπτεμβρίου του 1922.

Μετά την κατάρρευση του μετώπου, την ευθύνη του οποίου έφερε ο τότε Διοικητής του Α' Σώματος Στρατού Νικόλαος Τρικούπης και την άτακτη υποχώρηση και αναδίπλωση του ελληνικού εκστρατευτικού σώματος από το Αφίον Καραχισάρ, (στα μέσα Αυγούστου του 1922), άρχισε και ο ξεριζωμός ενός μεγάλου μέρους του χριστιανικού πληθυσμού (Ελλήνων και Αρμενίων) προς τη Μικρασιατική ακτή που κατά τους υπολογισμούς του Οικουμενικού Πατριαρχείου έφτανε τις 250.000. Επίσης στη Σμύρνη είχαν βρει καταφύγιο και 15.000 Αρμένιοι που συνωστίζονταν στα διάφορα ιδρύματα και σπίτια της Αρμενικής Κοινότητας. Η αδιάκοπη όμως άφιξη των τρένων που μετέφεραν στρατιωτικά υπολείμματα και πρόσφυγες (υπολογίστηκε ότι έφταναν με ρυθμό 30.000 ατόμων την ημέρα) στη Σμύρνη, καθώς και οι έντονες φήμες της γενικής κατάρρευσης του μετώπου μεγάλωναν την ένταση και την ανησυχία του πληθυσμού, ενώ η προετοιμασία της ελληνικής διοίκησης για αναχώρηση δεν άφηναν πλέον τις παραμικρές αμφιβολίες για τη μετέπειτα εξέλιξη. Έναντι της έντρομης εκείνης κατάστασης που εξελίσσονταν, χαρακτηριστική υπήρξε η απάντηση του Έλληνα Υπάτου Αρμοστή Αριστείδη Στεργιάδη στον πρώην Νομάρχη Λέσβου και Διοικητή Χίου Γεώργιο Παπανδρέου, όταν ο δεύτερος του συνέστησε να ενημερώσει άμεσα τον ελληνογενή πληθυσμό για να φύγει, φέρεται να του δήλωσε: "Καλύτερα να μείνουν εδώ, να τους σφάξει ο Κεμάλ, γιατί αν πάνε στην Αθήνα θ' ανατρέψουν τα πάντα". Στις 24 Αυγούστου 6 Σεπτεμβρίου αναχωρεί και το τελευταίο ελληνικό στρατιωτικό τμήμα. Την επομένη οι χιλιάδες των προσφύγων Έλληνες και Αρμένιοι που κατέκλυζαν όλο το μήκος της περιφέρειας προκυμαίας "Κε" της Σμύρνης μάταια περίμεναν πλέον τα επιταγμένα ελληνικά πλοία για τη μεταφορά τους στα γειτονικά ελληνικά ηησιά. (Δείτε παρακάτω ενότητα "Ο ελληνικός στόλος"). Μετά όμως από έντονη παρέμβαση του Αμερικανού Προξένου Γ. Χόρτον (G. Horton), στάλθηκαν δύο αμερικανικά ανιπορτοπλοικά για την εξυπηρέτηση των προσφύγων. Την επομένη, 26 Αυγούστου/8 Σεπτεμβρίου (1922), αναχωρούν οι ελληνικές Αρχές Σμύρνης. Ο μέχρι τότε Έλληνας Υπάτος Αρμοστής της Σμύρνης Αρ. Στεργιάδης επιβιβάστηκε σε αγγλικό πολεμικό πλοίο που του διατέθηκε με προορισμό την Κωνσταντινούπολη. Η αντίστροφη μέτρηση για την πόλη της Σμύρνης είχε πλέον φθάσει.

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 1922, δηλαδή δύο ημέρες πριν την έναρξη της καταστροφής της πόλης είχε εκδηλωθεί κίνημα στη Χίο και στη Μυτιλήνη. Αυτό είχε ως συνέπεια ολος σχεδόν ο ελληνικός στόλος με το σύνολο των επιτακτών πλοίων να τεθεί υπό τους κινηματίες για τη μεταγωγή του ελληνικού στρατού προς το Λαύριο προκειμένου να επικρατήσει η επανάσταση στην Αθήνα. Μάλιστα δε, το ελληνικό Θωρηκτό Κιλκίς που ναυλοχούσε και είχε ως βάση τη Σμύρνη, με την έκρηξη του κινήματος και υπό τον κυβερνητή πλοίαρχο Δεμετίτσια μετέβη στη Σάμο όπου και παρέμεινε εκεί προκειμένου να επιβάλει την επανάσταση παρότι οι καπνοί της καταστροφής, (κατά την ημέρα), και το φέγγος της πυρκαγιάς, (κατά τη νύκτα), ήταν ορατοί τόσο από τη Χίο όσο και από τη Σάμο.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 1922 κατά τη 3η ημέρα της καταστροφής της Σμύρνης το Θωρηκτό Κιλκίς απέπλευσε και ενώθηκε με το Θωρηκτό Αβέρωφ, μεταξύ Χίου Σάμου, που κατέρχονταν ολόταχως το Αιγαίο προς Πειραιά προερχόμενο από Κωνσταντινούπολη αφού προηγουμένως είχε σημειωθεί ανταρσία και είχε αποχωρήσει από τη Διασυμαχική Ανταντική ναυτική δύναμη, που ναυλοχούσε στο Βόσπορο, (στην οποία είχε ενταχθεί μετά την υπογραφή της ανακωχής του Μουδρου), υπό τον κινήματι κυβερνήτη Αντιπλοίαρχο Γ. Χατζηκυριάκο.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ
&
Κ. ΤΕΜΠΕΛΗ

Αφιέρωμα Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων

ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΗΡΩΝΑ (περ. 100 μ.Χ.) (ο πρώτος που χρησιμοποίησε τον ατμό)

Από τους πιο γνωστούς μηχανικούς και μαθηματικούς της Ελληνιστικής περιόδου ο Ήρων ο Αλεξανδρεύς, υπήρξε η τρίτη μεγάλη φυσιογνωμία της μηχανικής μετά τους Κτησίβιο και Φίλωνα. Διετέλεσε και διευθυντής του Μουσείου της Αλεξάνδρειας (Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας) και έμεινε γνωστός από τις περίφημες κατασκευές του, οι οποίες τον κατατάσσουν ανάμεσα στις μεγαλύτερες μορφές της επιστήμης της αρχαιότητας και δίκαια τον θεωρούν σαν τον πνευματικό πρόγονο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι (ο οποίος φαίνεται να έχει διαβάσει και γραπτά που αφορούν το έργο του Ήρωνα όπως και του Αρχιμήδη.). Ουσιαστικά ο Ήρων υπήρξε μαθητής και συνεχιστής του έργου των Κτησίβιου και Φίλωνα, το οποίο εν πολλοίς διέσωσε και βελτίωσε.

Η ΑΙΟΛΟΣΦΑΙΡΑ

Αν και υπάρχουν ενδείξεις για απλή χρήση του ατμού από τους Αρχιμήδη και Φίλων, η ανακάλυψη της ατμομηχανής ανήκει αποκλειστικά στον Ήρωνα, ο οποίος προέβη σε αυτή την επινόηση έχοντας μελετήσει σε βάθος την θεωρία "περί της υλικής υποστάσεως του αέρα". Στην ιστορία της μηχανικής η περιστροφική ατμομηχανή που εφεύρε ο Ήρων αναφέρεται σαν Αιολόσφαιρα ή Αιόλου πύλη ή ατμοστήλη.

Η Αιολόσφαιρα είναι μία μικρή κοίλη σφαίρα τοποθετημένη πάνω από ένα κλειστό λέβητα με τον οποίο επικοινωνεί με στρόφιγγες. Ο Ατμός που παράγεται στον λέβητα, εισέρχεται μέσω

στρόφιγγων στην κοίλη σφαίρα και εξέρχεται από τα δύο ακροφύσια της σφαίρας τα οποία είναι σχήματος "Γ" και αντίθετα τοποθετημένα μεταξύ τους. Ο διοχετευόμενος ατμός βγαίνει υπό πίεση και κινεί την σφαίρα κυκλικά. Το εντυπωσιακό είναι ότι η λειτουργία αυτή (κίνηση δι' εκτονώσεως αερίου) είναι ίδια με την θεωρία της πρόωσης των σύγχρονων πυραύλων και αεριοθουμένων.

Η συμβολή του Ήρωνα υπήρξε σημαντικότερη, τόσο στην διάσωση του έργου άλλων Ελλήνων μηχανικών, όσο και στην βελτίωση υπαρχόντων και ανακάλυψη νέων μηχανισμών. Το έργο του αποτέλεσε σημείο αναφοράς και έδωσε ερεθίσματα σε πολλούς. Παράδειγμα αποτελεί η αιολόσφαιρα στην οποία βασίστηκε η χύτρα ή ατμοαντλία του Παπίνου στα 1861.

Γράφει ο Νίκος Χατζηπαύλου.

Αφιέρωμα Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων

ΩΡΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο χρόνος δεν ήταν αμελητέο για τους αρχαίους Έλληνες. Η Αθήνα διέθετε το δημόσιο ρολόι της. Ήταν ένα μεγάλο μαρμάρινο κωνικό ηλιακό ρολόι που βρίσκεται ακόμη στη θέση του, στη βάση του νότιου τείχους της Ακρόπολης, κάτω από τον Παρθενώνα. Είναι επάνω από το θέατρο του Διονύσου, δεξιά από τους κίονες του Χορηγικού Μνημείου του Θρασύλλου. Η ακριβής χρονολογία της δημιουργίας του δεν είναι γνωστή.

Από εκείνο το σημείο ακριβώς περνάει ο Αρχαίος Περίπατος, ένας δρόμος ήπιας κυκλοφορίας γύρω από το βράχο της Ακρόπολης. Άρα, θα το έβλεπαν από κοντά οι διερχόμενοι από εκεί. Υπολογίζεται πως έχει πλάτος περίπου 1 μέτρο και ανάλογο θα ήταν και το ύψος του (δεν σώζεται ολόκληρο). Στην εποχή της λειτουργίας του, πριν από 2.000 χρόνια, θα ήταν ένα τοπόσημο για την Αθήνα καθώς είναι το μεγαλύτερο από όλα όσα έχουν βρεθεί ως τώρα στην ίδια περιοχή. Και έχουν βρεθεί πολλά μικρά που σώζονται όμως αποσπασματικά.

Από το θέατρο του Διονύσου προέρχεται και ένα ακόμη μαρμάρινο ηλιακό ρολόι που βρίσκεται στο Εθνικό

Αρχαιολογικό Μουσείο. Το ρολόι αυτό (ύψους 0,50 μ. και πλάτους 0,40 μ.) έχει σχήμα καθίσματος με δύο πόδια λιονταριού στη βάση. Στην κοίλη επιφάνειά του είναι χαραγμένες δώδεκα γραμμές που αντιστοιχούν στις ώρες. Στο μέσον της άνω επιφάνειας υπάρχει οπή για την τοποθέτηση του μετάλλινου δείκτη, από τη σκιά του οποίου διάβαζες την ώρα.

Το πιο σημαντικό ρολόι της πόλης των Αθηνών θα πρέπει, ωστόσο, να ήταν «Το Ωρολόγιον του Κυρρήστου», οι γνωστοί μας «Αέρηδες», στο χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς στην Πλάκα. Το οκταγωνικό αυτό μαρμάρινο κτήριο που κτίστηκε τον 1ο αι. π.Χ., από τον Έλληνα αστρονόμο Ανδρόνικο από την Κύρρο της Μακεδονίας (εξ ου και Κύρρηστος), φέρει στις μετόπες του ανάγλυφους τους οκτώ κύριους ανέμους (γι' αυτό επικράτησε η ονομασία Αέρηδες). Κάτω από κάθε ανάγλυφη προσωποποίηση ανέμου, εγχάρακτες ακτίνες σε διάφορους σχηματισμούς αποτελούσαν ηλιακά ρολόγια. Τις ανήλιαγες ημέρες η ώρα υπολογιζόταν από το υδραυλικό ρολόι που λειτουργούσε στο εσωτερικό του κτιρίου.

Πρόσφατα, βρέθηκε στο Πολύχρονο Χαλκιδικής ένα από τα λίγα άθικτα ηλιακά ρολόγια των ελληνορωμαϊκών χρόνων. Εντοπίστηκε σε κτίριο της ύστερης αρχαιότητας από την αρχαιολόγο Μπετίνα Τσιγαρίδα. Το ρολόι της Χαλκιδικής, εκτός από τις γραμμές που δείχνουν το δωδεκάωρο, φέρει κι άλλες τρεις εγχάρακτες γραμμές κάθετες στις πρώτες, που αντιστοιχούν στο χειμερινό ηλιοστάσιο, την ισημερία και το θερινό ηλιοστάσιο. Ο χάλκινος γνώμονας, που ρίχνει τη σκιά του δείχνοντας την ώρα, είναι στερεωμένος στη μέση της ημισφαιρικής επιφάνειας. Η σκιά του ρολογιού δεν διαφέρει σε μήκος από ώρα σε ώρα. Αλλάζει όμως μήκος ανάλογα με την εποχή του χρόνου. Το μικρότερο μήκος παρατηρείται κατά το χειμερινό ηλιοστάσιο και σταδιακά μεγαλώνει οδεύοντας προς το θερινό ηλιοστάσιο.

Γράφει ο Νίκος Χατζηπαύλου.

Αφιέρωμα Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ

(287 π.Χ.-212 π.Χ.)

«Δώσ μοι πας τω καί τάν γαν κινάσω» (=δώσε μου σημείο να στηριχθώ και θα κινήσω τη Γη)

Γράφει ο Νίκος Χατζηπαύλου.

Το ατμοτηλεβόλο

Πολεμικό όπλο που εκτόξευε μπάλες βάρους ενός ταλάντου (περίπου 23 χλγμ.) σε απόσταση 6 σταδίων (περίπου 1.100 μ.). Λειτουργούσε με την ατμοσυμπίεση. Είναι το πρώτο παγκοσμίως όπλο που λειτουργούσε με ατμό. Το εφεύρε ο Αρχιμήδης στη διάρκεια της πολιορκίας των Συρακουσών από τους Ρωμαίους (213-211 π.Χ). Με το όπλο ασχολήθηκε και ο Λεονάρντο ντα Βίντσι, που το ονόμασε αρχιτρόνιτο (από τις λέξεις Αρχι-μήδης και τρώννυμι), και έκανε τα πρώτα κατασκευαστικά σχέδια του όπλου. Ο έλληνας μηχανικός Ιωάννης Σακάς, που πειραματίστηκε πολύ με τα έργα του Αρχιμήδη, έκανε την ανακατασκευή του όπλου για πρώτη φορά. Το όπλο είναι λειτουργικό και εξακοντίζει μπάλες βάρους 2-2,5 κιλών σε απόσταση 350-400 μ.

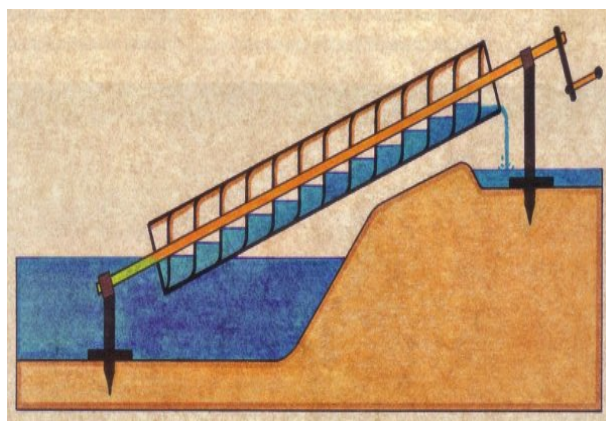

Το υδραυλικό ρολόι.

Ο Αρχιμήδης έστρεψε την η εφευρετική του μεγαλοφυΐα του στο μεγάλο πρόβλημα το χρόνου. Τα ηλιακά ρολόγια δεν θα μπορούσαν να μετρήσουν το χρόνο η νύχτα ή όταν είχε συννεφιά. Το ρολόι που ο Αρχιμήδης επινόησε χρησιμοποίησε την ελεύθερη πτώση του νερού για να κινήσει τους δείκτες που έδειχναν τον χρόνο. Η αλλαγή στη στάθμη ύδατος μετράει το πέρασμα του χρόνου, και έχει σχέση με ένα έξυπνο σύστημα που ρύθμιζε το ποσοστό αλλαγής της ροής του νερού, σύμφωνα με την εποχή.

Ατέρμων κοχλίας

Αφορμή για την εφεύρεση του οργάνου δόθηκε στον μεγάλο μαθηματικό όταν ο τελευταίος επισκέφθηκε την Αίγυπτο μετά από πρόσκληση του Πτολεμαίου Β του Φιλάδελφου. Εκεί εμπνεύστηκε τον κοχλία και τον κατασκεύασε στην προσπάθειά του να βοηθήσει τους χωρικούς να αντλήσουν νερό από το Νείλο. Ο ατέρμων κοχλίας ή υδρόβιδα εφευρέθηκε για να αντλεί νερό από ένα χαμηλό επίπεδο σε ένα άλλο ψηλότερο, αν εφαρμοστεί σε μικρά υδροηλεκτρικά έργα μπορεί να προσφέρει άφθονη και καθαρή ενέργεια. Πολύ σύντομα η χρήση του κοχλίας απλώθηκε σε όλη την Μεσόγειο, ακόμη και στην Εγγύς Ανατολή και διατηρήθηκε για πολλούς αιώνες χωρίς βελτιώσεις. Σε μερικές περιοχές της Βόρειας Αφρικής εξακολουθεί να χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα, όπως π.χ στην Αίγυπτο.

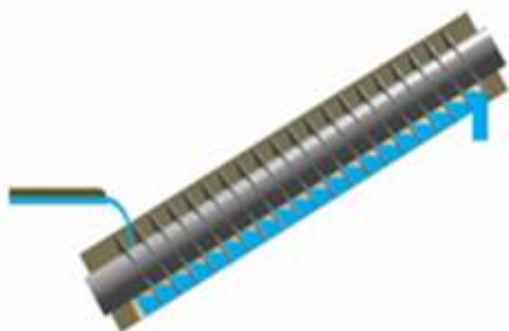

Αφιέρωμα Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων

Αραιόμετρο

Είναι όργανο που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της πυκνότητας και της περιεκτικότητας υγρών. Αποτελούνται συνήθως από ένα κλειστό γυάλινο σωλήνα, που το επάνω άκρο του είναι επίμηκες και έχει μία κλίμακα. Στο κάτω μέρος ο σωλήνας γίνεται πλατύτερος και περιέχει ορισμένη ποσότητα από σκάγια ή υδράργυρο, για την αύξηση του βάρους του οργάνου. Αν περιέχει υδράργυρο το αραιόμετρο είναι δυνατό να μετασχηματιστεί κατάλληλα, ώστε εκτός από την πυκνότητα του υγρού, να δίνει και τη θερμοκρασία του.

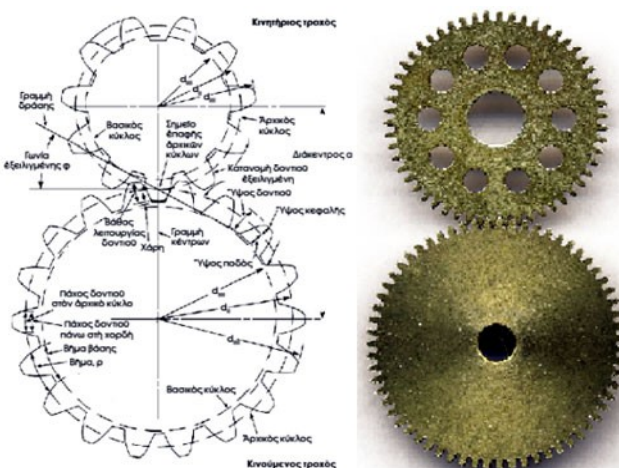
Για να μετρήσουμε τη πυκνότητα ενός υγρού, βυθίζουμε το όργανο κάθετα σ' αυτό και το αφήνουμε να ισορροπήσει. Η ένδειξη της κλίμακας που βρίσκεται στην επιφάνεια του υγρού είναι και η ζητούμενη πυκνότητα.

Το Πλανητάριο

Ο Αρχιμήδης κατασκεύασε και χρησιμοποιούσε κάποιον μηχανισμό με τον οποίο έβρισκε ταυτόχρονα την θέση ήλιου, σελήνης και 6 πλανητών, αλλά οι περιγραφές που σώθηκαν είναι μόνο για την λειτουργία και όχι για την κατασκευή. Παρόμοιας σκοπιμότητας αλλά διαφορετικής τεχνολογίας συσκευές συναντάμε αρκετά αργότερα στην Ευρώπη την εποχή του Κοπέρνικου όταν οι τότε επιστήμονες προσπαθούσαν να φτιάξουν ένα μοντέλο κίνησης των πλανητών του ηλιακού μας συστήματος αμφισβητώντας την κίνηση της γης... Είχαν φτιάξει

κάποιες εντυπωσιακά πολύπλοκες κατασκευές που όμως αδυνατούσαν να δώσουν ακρίβεια μέχρι που το ηλιοκεντρικό πλανητικό μας σύστημα ξανάγινε ευρύτερα γνωστό.

Λιθοβόλος μηχανή

Μπορούσε να εκσφενδονίζει πέτρες βάρους 80 περίπου κιλών η κάθε μία, και βέλη 12 πήχων σε απόσταση 180 μ.. Η μηχανή σε ηρεμία ήταν τοποθετημένη κατά μήκος του τείχους σε οριζόντια θέση (ώστε να μην είναι ορατή από τη θάλασσα) τανυσμένη και ασφαλισμένη μέσω σχοινιού και χειροκίνητου βαρούλκου (για την εξισορρόπηση του αντίβαρου).

Αυτή τη μηχανή, όπως και τον Αιγυπτιακό Κοχλία εγκατέστησε ο Αρχιμήδης στο μεγαλύτερο πολεμικό πλοίο, που κατασκευάστηκε στις Συρακούσες υπό την επίβλεψή του. Το πλοίο αυτό το δώρισε ο τύραννος της πόλης Ιέρων στον βασιλιά της Αιγύπτου Πτολεμαίο.

Αφιέρωμα Εφευρέσεις Αρχαίων Ελλήνων

Γερανοί

Μηχανισμοί γερανών χρησιμοποιούνταν πολλές φορές από τους εισβολείς για να προσεγγίσουν το ύψος των τειχών με στρατό. Κατάφερνε να πιάνει τα καράβια που πολιορκούσαν την πόλη το και είτε να τα ανυψώνει ανατρέποντάς τα, είτε να τα αφήνει να ξαναπέσουν από ύψος στην θάλασσα προκαλώντας τους σοβαρές ζημιές. Δύο χαρακτηριστικά είδη των γερανών του Αρχιμήδη είναι η αρπαγή και οι δαγκάνες.

Η Αρπαγή

Οι Δαγκάνες

Τα εμπρηστικά κάτοπτρα του Αρχιμήδη

Ένα από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα του Αρχιμήδη είναι η κατασκευή των ηλιακών κατόπτρων με τα οποία συγκεντρώνοντας και εστιάζοντας τις ηλιακές ακτίνες κατέκαυσε τα πλοία των Ρωμαίων, που πολιορκούσαν τις Συρακούσες.

Επρόκειτο για παραβολικά ηλιακά κάτοπτρα, όπως αποδείχτηκε από τα πειράματα του μηχανικού Ιωάννη Σακκά, ο οποίος το 1973 απέδειξε τον τρόπο με τον οποίο ο Αρχιμήδης έκαψε τον ρωμαϊκό στόλο.

Γράφει ο Νίκος Χατζηπαύλου.

Αφιέρωμα **Κύθηρα**

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

Τα **Κύθηρα**, νησί γνωστό και με την παλαιότερη ενετική ονομασία **Τσιρίγο** (Cerigo) είναι, κατά τη μυθολογία, το νησί της θεάς Ουράνιας Αφροδίτης και του Έρωτα. Βρίσκεται στη Νότιο Ελλάδα, στα νότια της Πελοποννήσου και νοτιότερα της Ελαφώνησου και του κάβο Μαλιά.

Τα Κύθηρα συνδέονται ακτοπλοϊκά όλο το χρόνο με τον Πειραιά και το Καστέλι της Κρήτης. Συνδέονται επίσης με την Καλαμάτα, το Γύθειο και τη Νεάπολη Λακωνίας. Τα Κύθηρα διαθέτουν αεροδρόμιο και συνδέονται αεροπορικά με την Αθήνα όλο το χρόνο με δρομολόγια της Ολυμπιακής αεροπορίας. Το αεροδρόμιο βρίσκεται 15 χλμ. από την Χώρα. Σημαντική είναι για τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες του νησιού, η μονάδα υγείας του Γενικού Νοσοκομείου και Κέντρου Υγείας Κυθήρων (<http://www.kythira-hospital.gr>) το οποίο ονομάζεται και "Τριφύλλειο". Το νοσοκομείο ιδρύθηκε στις 25.6.1957 μετά από πρωτοβουλία και δωρεά του Κυθήριου ομογενή Νικ. Τριφύλλη. Λειτουργήσε σαν ΝΠΙΔ και το 1959 περιήλθε στο Δημόσιο. Το 1987 αναμορφώθηκε στα πλαίσια του ΕΣΥ σε ενοποιημένο οργανισμό με το Κέντρο Υγείας.

Οι διαφορετικές πολιτισμικές επιρροές οριοθετούν την ταυτότητά του ανάμεσα στην Ανατολή και στη Δύση.

Η απουσία του οθωμανικού ζυγού, η μακραίωνη συμπόρευση με τα Επτάνησα και η καθοριστική περίοδος της Αγγλοκρατίας συνέθεσαν την πολιτιστική ιδιαιτερότητα, στην οποία οι επιδράσεις της Δύσης και της Ανατολής γίνονται αντιληπτές στην αρχιτεκτονική, στη γλώσσα και στις παραδόσεις του.

Το βόρειο τμήμα του νησιού έχει καταγωγή και επιρροή από τη γειτονική Πελοπόννησο, ενώ το νότιο τμήμα από τα Επτάνησα και κυρίως από την Κρήτη.

Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία, τον τουρισμό, την αλιεία και λιγότερο με την κτηνοτροφία. Κι εδώ πάλι συμβαίνει κάτι το ιδιαίτερο: η πλειοψηφία του ενεργού εργατικού δυναμικού θέλει το νησί να προσδεύσει, να αναπτυχθεί ο τουρισμός σε ήπια μορφή βέβαια, ώστε να μη χρειάζεται να ξενιτεύονται ακόμα και στην Αθήνα.

**Γράφουν οι: Νίκος Ιζατούλιν
Χρήστος Κουντουρόγιαννης.**

Περιβάλλον Οικονομία**ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΟΥΝ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Τεράστια προβλήματα δημιουργούνται στο περιβάλλον τόσο από τον άνθρωπο αλλά και από το ίδιο το περιβάλλον !

Έτσι θα πρέπει να προστατεύσουμε το περιβάλλον μας με τα σωστά μέτρα !

Συμβουλές απλές που όλοι μας τις έχουμε ακουστά, μα οι περισσότεροι, για να μην πω καλύτερα όλοι, τις αγνοούμε τις περισσότερες φορές!!

Συγκεκριμένα...

Στο Σπίτι

Η δράση για το περιβάλλον αρχίζει από το σπίτι. Κάνοντας μερικές μικρές αλλαγές στις καθημερινές μας συνήθειες, όχι μόνο βοηθάμε το περιβάλλον, αλλά κάνουμε και οικονομία στις δαπάνες μας.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ: ΟΧΙ ΣΤΗ ΣΠΑΤΑΛΗ

Η κατανάλωση ενέργειας στην Ευρώπη έχει σχεδόν διπλασιαστεί τα τελευταία 20

χρόνια. Η υπερβολική κατανάλωση ενέργειας προκαλεί ρύπανση της ατμόσφαιρας, όξινη βροχή και επηρεάζει το κλίμα. Διάβασε πόσα πολλά μπορείς να κάνεις για να βοηθήσεις στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Φώτα

☑ Φρόντισε να μην τα αφήνεις αναμμένα όταν δεν τα χρειάζεσαι.

☑ Μια καλή λύση είναι οι οικονομικοί λαμπτήρες. Διαρκούν 10 φορές περισσότερο και καταναλώνουν 75% λιγότερο ρεύμα από τους κοινούς λαμπτήρες.

Οικιακές συσκευές

☑ Φρόντισε να μην τις ξεχνάς αναμμένες. Επίσης, καλό είναι να σβήνεις την τηλεόραση, το βίντεο, το στερεοφωνικό κλπ. από τη συσκευή και όχι από το τηλεχειριστήριο.

☑ Πριν αγοράσεις μια οικιακή συσκευή, ρώτα πάντα πόση ενέργεια καταναλώνει, ειδικά στις ενεργοβόρες συσκευές όπως τα ψυγεία και τα κλιματιστικά. Προτίμησε αυτές με τη χαμηλότερη κατανάλωση.

Ψυγείο

☑ Σε ένα μέσο νοικοκυριό, το ψυγείο καταναλώνει περισσότερο από το 1/4 του ρεύματος. Ρύθμισε το ψυγείο σου (2 έως 5 βαθμούς στην ψύξη, -15 έως -18 στην κατάψυξη).

☑ Φρόντισε να μην ανοίγεις συχνά την πόρτα

☑ Καλό είναι να μην το τοποθετείς κοντά σε παράθυρο ή σε θερμαντικό σώμα.

Πλυντήριο

☑ Όταν βάζεις πλυντήριο, φρόντιζε να είναι γεμάτο.

☑ Προτίμησε να πλένεις σε μέτρια θερμοκρασία.

☑ Αν το πλυντήριο σου έχει πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας, προτίμησέ το. Έτσι θα εξοικονομήσεις ρεύμα και νερό.

Θερμοσίφωνας

☑ Ο θερμοσίφωνας χρησιμοποιεί περίπου το

Περιβάλλον Οικονομία

20% του ρεύματος που καταναλώνουμε στο σπίτι μας. Γι' αυτό, μην τον ξεχνάς αναμμένο.

☑ Σιγουρέψου ότι ο θερμοσίφωνας σου δεν είναι ρυθμισμένος σε πολύ ψήλη θερμοκρασία. Οι 60 βαθμοί είναι μια πολύ καλή θερμοκρασία.

☑ Ζούμε στη χώρα του ήλιου. Αν λοιπόν ανακαινίζεις τα σπίτι σου ή φτιάχνεις καινούριο, προτίμησε έναν ηλιακό θερμοσίφωνα.

Θέρμανση - Κλιματισμός

☑ Χαμηλώνοντας το θερμοστάτη του καλοριφέρ κατά 1 Βαθμό, κάνεις μέχρι και 10% οικονομία στο λογαριασμό της θέρμανσης.

☑ Ένα μεγάλο ποσοστό ενέργειας παεί χαμένο, λόγω κακής μόνωσης. Γι' αυτό, μόνωσε καλά τις πόρτες, τα παράθυρα και τις χαραμάδες. Επίσης φρόντισε να κλείνεις την πεταλούδα του τζακιού όταν δεν το χρησιμοποιείς.

☑ Καθάριζε ή άλλαζε το φίλτρο του κλιματιστικού μια φορά το μήνα.

ΤΟ ΝΕΡΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ...

Πρέπει να το χρησιμοποιούμε με σύνεση. Ας μην ξεχνάμε ότι οι περισσότερες πόλεις μας δεν βρίσκονται κοντά σε επαρκείς υδατικούς πόρους. Έτσι, για να καλυφθούν οι

αυξανόμενες ανάγκες μας, μεταφέρεται νερό από ολοένα και πιο μακρινές αποστάσεις, επηρεάζοντας οικοσυστήματα εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά.

Βρύσες

☑ Μια βρύση που τρέχει, ξοδεύει πολύ περισσότερο νερό απ' όσο φαντάζεσαι: 10-15 λίτρα το λεπτό. Αν κλείνεις τη βρύση όταν βουρτσίζεις τα δόντια σου ή όταν ξυρίζεσαι, εξοικονομείς 10 λίτρα νερό τη φορά. Και πολύ περισσότερα όταν πλένεις τα πιάτα. ☑ Φρόντισε να διορθώνεις τις διαρροές. Μια βρύση που στάζει μπορεί να σπαταλάει μέχρι και 90 λίτρα νερό την ημέρα.

Μπανιέρα

Προτίμησε να κανείς ένα ντους, παρά ένα μπάνιο με γεμάτη μπανιέρα. Για να γεμίσεις τη μπανιέρα χρειάζεσαι τόσο νερό όσο για 3 ντους. Και βέβαια, ο θερμοσίφωνας καταναλώνει πολύ περισσότερο ρεύμα.

Καζανάκι

☑ Το νερό στο καζανάκι έρχεται από το ίδιο δίκτυο με το νερό που πίνουμε. Αν λοιπόν το καζανάκι σου τρέχει, διόρθωσε το. Σπαταλάς πολύτιμο πόσιμο νερό.

☑ Υπάρχει ένας πολύ απλός τρόπος για να εξοικονομήσεις χιλιάδες λίτρα νερό το χρόνο. Γέμισε ένα μικρό πλαστικό μπουκάλι με νερό (αφού πρώτα βγάλεις την ετικέτα) και τοποθέτησε το μέσα στο καζανάκι. Έτσι μειώνεις τη χωρητικότητά του.

☑ Αν ανακαινίζεις το μπάνιο σου ή φτιάχνεις καινούριο, προτίμησε καζανάκι διπλής λειτουργίας, θα έχεις μέχρι και 15% οικονομία στη συνολική κατανάλωση νερού.

ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

Τα σκουπίδια που "παράγει" ο καθένας από

Περιβάλλον Οικονομία

μας στη ζωή του, είναι περίπου 600 φορές περισσότερα από το βάρος του. Είναι λοιπόν σημαντικό να αποφεύγουμε να δημιουργούμε σκουπίδια, όταν μπορούμε.

Όχι στις περιττές συσκευασίες

Το 1/3 από τα σκουπίδια του σπιτιού μας αποτελείται από τις συσκευασίες. Προσπάθησε λοιπόν να αποφεύγεις τα προϊόντα με περιττές συσκευασίες.

Ανακύκλωση

Ρώτησε στο Δήμο ή στην Κοινότητα για τα προγράμματα ανακύκλωσης που υπάρχουν στην περιοχή σου. Φύλαγε χωριστά τα υλικά που ανακυκλώνονται, όπως το χαρτί, το γυαλί, το αλουμίνιο και δίνε τα για ανακύκλωση, εάν υπάρχει η κατάλληλη υποδομή.

Σκουπιδοφάγος

Η χρήση του σκουπιδοφάγου μπορεί βέβαια να μειώνει τον όγκο των οικιακών απορριμμάτων, όμως παράλληλα επιβαρύνει τη λειτουργία των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, που δεν έχουν σχεδιαστεί για να ανταποκρίνονται στο φορτίο που δημιουργείται.

ΧΗΜΙΚΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Ορισμένα από τα προϊόντα που έχουμε στο

σπίτι μας περιέχουν χημικές ουσίες που μπορεί να επιβαρύνουν το περιβάλλον ή την υγεία μας, αν δεν είμαστε αρκετά προσεκτικοί. Τέτοια "επικίνδυνα" προϊόντα μπορεί να είναι: χρώματα, βερνίκια, εντομοκτόνα, αποσμητικά χώρου, μπλοκ καθαρισμού τουαλέτας, σκωρο-κτονα για τη ντουλάπα, καθαριστικά και γυαλιστικά κάθε είδους. Όπως γίνεται με όλα τα χημικά, πρέπει να παίρνουμε κάποιες προφυλάξεις κατά τη χρήση τους:

- ☑ Φύλαγε τα προϊόντα καλά κλεισμένα στα αρχικά τους δοχεία σε δροσερό και στεγνό μέρος, μακριά από παιδιά.
- ☑ Πριν χρησιμοποιήσεις κάποιο καθαριστικό, διάβασε τις προφυλάξεις και τις οδηγίες χρήσης.
- ☑ Μην ανακατεύεις ποτέ καθαριστικά που περιέχουν χλωρίνη με εκείνα που περιέχουν αμμωνία, γιατί δημιουργείται τοξικό αέριο.
- ☑ Ποτέ μην τα πετάς στο νεροχύτη, στο αποχετευτικό σύστημα ή στο έδαφος. Κινδυνεύει να ρυπανθεί σοβαρά το νερό.
- ☑ Μην αγοράζεις περισσότερο προϊόν από όσο χρειάζεσαι. Αν δεν το χρησιμοποιήσεις, δώσε το υπόλοιπο σε κάποιον που το χρειάζεται.
- ☑ Το σπίτι θα πρέπει πάντα να αερίζεται αρκετά και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του καθαρίσματος.

Πόσα από αυτά τα χημικά προϊόντα είναι πραγματικά απαραίτητα στο σπίτι; Εδώ θα βρεις μερικές συμβουλές για καθαριότητα στο σπίτι, που είναι ακίνδυνες και αποτελεσματικές:

- ☑ Τα τζάμια καθαρίζουν με ξύδι και νερό.
- ☑ Το ίδιο μίγμα σε μία βούρτσα καθαρίζει τα χαλιά.
- ☑ Τα ασημικά γυαλίζονται με οδοντόπαστα ή σόδα.
- ☑ Στα χάλκινα ρίξε αλάτι και ξύδι και μετά από λίγο γυάλισε τα με ένα καθαρό πανί.

Περιβάλλον Οικονομία

- ☑ Η φυσική λεβάντα μέσα σε σακουλάκια στη ντουλάπα προστατεύει τα ρούχα από το σκώρο.
- ☑ Τα άλατα στο μπάνιο και στα πλακάκια φεύγουν με σόδα καθαρισμού και ζεστό νερό.
- ☑ Όπου χρειάζεται απολύμανση, μπορείς να χρησιμοποιήσεις ξύδι.
- ☑ Τα αποσμητικά χώρου δεν εξαφανίζουν την πηγή της μυρωδιάς. Για καθαρή ατμόσφαιρα θα πρέπει να τηρούνται οι βασικοί κανόνες καθαριότητας, υγιεινής και αερισμού.
- ☑ Προτίμησε χρώματα και βερνίκια με βάση το νερό (υδατοδιαλυτά) και όχι με οργανικούς διαλύτες.

Στον Κήπο και το Μπαλκόνι...**ΠΟΤΙΣΜΑ ΧΩΡΙΣ ΥΠΕΡΒΟΛΕΣ**

- ☑ Απόφυγε να ποτίζεις υπερβολικά τα φυτά σου και προτίμησε το αργό πότισμα, για να μην πηγαίνει χαμένο το νερό. Αν μπορείς, εγκατάστησε αυτόματο πότισμα.
- ☑ Τους ζεστούς μήνες πότιζε τον κήπο σου νωρίς το πρωί ή το βράδυ. Έτσι το νερό δεν θα εξατμίζεται από τη ζέστη.
- ☑ Διάλεξε φυτά που αντέχουν στην ξηρασία, όπως αμυγδαλιά, κουτσουπιά, ελιά, μουριά, συκιά, δάφνη, μυρτιά, πικροδάφνη, τεύκριο, λεβάντα και για τις γλάστρες: γεράνια και σαρκώδη φυτά.

Στη Γειτονιά**ΑΣ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΟΥΜΕ ΟΜΟΡΦΗ**

- ☑ Δείξε ευαισθησία και σεβασμό για το πράσινο στους κοινόχρηστους χώρους και στα πάρκα. Αν δεις κάποιο φυτό που χρειάζεται φροντίδα, απευθύνσου στο Δήμο.
- ☑ Όταν βγάζεις το σκύλο σου βόλτα, σκέψου τους γείτονες και τα παιδιά που παίζουν: πάρε μαζί σου ένα φτυαράκι για να μαζεύεις τα περιττώματα.

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

- ☑ Καμία δικαιολογία δεν είναι αρκετά σοβαρή για να πετάμε τα σκουπίδια μας στο δρόμο. Αν οι κάδοι απορριμμάτων δεν είναι αρκετοί στους δημόσιους χώρους, απευθύνσου στο Δήμο ή στην Κοινότητα.
- ☑ Όταν η αποκομιδή των απορριμμάτων δεν γίνεται κανονικά και οι κάδοι είναι γεμάτοι, μην επιβαρύνεις την ατμόσφαιρα της γειτονιάς. Φύλαξε τα σκουπίδια σου στο μπαλκόνι.

ΠΛΕΝΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ;

Όταν πλένεις το αυτοκίνητο με το λάστιχο, ξοδεύεις μέχρι και 300 λίτρα νερό. Αν το πλύνεις με κουβά και σφουγγάρι, χρειάζεσαι μόνο 30 λίτρα.

Πολύ καλές συμβουλές που είναι καθήκον μας να τις ακολουθούμε...!**Επιμέλεια:****Ηλίας Κουκάκης(Β')**

Αφιέρωμα Βιβλίο

Το μαντολίνο του λοχαγού Κορέλι

Η υπόθεση του ρομαντικού δράματος διαδραματίζεται στα [1942](#). Στο πλαίσιο της κοινής ιταλογερμανικής κατοχής, μια διμοιρία [Ιταλών](#) στρατιωτών φθάνει στην [Κεφαλονιά](#) για να ενισχύσει την τυπική στο νησί παρουσία των λιγοστών [ναζιστικών δυνάμεων](#). Το ξέγνοιαστο μεσογειακό ταμπεραμέντο της φρουράς σύντομα θα αμβλύνει την αρχική δυσφορία των χωρικών, ενώ ένα παθιασμένο ειδύλλιο θα πλεχτεί βαθμιαία ανάμεσα στον φιλόμουσο λοχαγό των Ιταλών και τη μνηστευμένη κόρη του τοπικού γιατρού. Ωπου, αναπόφευκτα, τα σύννεφα του [πολέμου](#) θα φτάσουν μέχρι τις ακτές του νησιού, απειλώντας την ηρεμία τόσο των κατοίκων όσο και των ανυποψίαστων κατακτητών.

Η Κεφαλλονιά στις φλόγες του πολέμου. Στο όμορφο νησί της Κεφαλλονιάς, η κόρη του γιατρού, η Πελαγία, είναι αρραβωνιασμένη με ένα νεαρό ψαρά. Όταν οι Ιταλοί, το 1940, καταλαμβάνουν το νησί, ο ψαράς μπαίνει στην Αντίσταση ενώ το σπίτι του γιατρού επιτάσσεται για να μείνει εκεί ο λοχαγός Κορέλι. Ο Κορέλι είναι πολιτισμένος, εύθυμος, αγαπά τη μουσική και ασχολείται πιο πολύ με το μαντολίνο του παρά με τον πόλεμο και η Πελαγία νιώθει να την τραβά ο Ιταλός λοχαγός. Τα πράγματα με τον καιρό δυσκολεύουν και ο πόλεμος παρουσιάζει το πραγματικό, δυσάρεστο πρόσωπό του. Μπορεί η αγάπη να

επιβιώσει πέρα από θάσανα και αγριότητες; Όταν όλα τελειώσουν, τι θα έχει απομείνει πέρα από τα ανεξίτηλα σημάδια του πολέμου στην ψυχή των ανθρώπων;

ΤΟ ΜΑΝΤΟΛΙΝΟ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΟΡΕΛΙ είναι μια κραυγή αγωνίας για τις πληγές που αφήνει ο πόλεμος όπου γης αλλά και μια φλόγα ελπίδας πως θα μπορούν κάποτε, όλοι οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από εθνικότητα, θρησκεία ή πολιτική τοποθέτηση, να υψωθούν πάνω από τις όποιες διαφορές τους και να νιώσουν πολίτες ενός και μοναδικού τόπου, της ανθρωπιάς. Να νιώσουν πως είναι ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ ΠΑΡΟΤΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ. Ένα υπέροχο βιβλίο, γραμμένο από έναν ξένο που μπορεί και διαβάζει με τα μάτια της καρδιάς του την ψυχή των Ελλήνων. Ένας πραγματικός ύμνος στην πατρίδα μας και τον άνθρωπο.

ΛΟΥΙ ΝΤΕ ΜΠΕΡΝΙΕΡ

Ο ΛΟΥΙ ντε ΜΠΕΡΝΙΕΡ γεννήθηκε το 1954. Ανήσυχος χαρακτήρας από παιδί, αφού πέρασε τέσσερις εξαιρετικά δυσάρεστους μήνες στο βρετανικό στρατό, αποφάσισε να ζήσει σε ένα μικρό χωριό στην Κολομβία. Εκεί δούλεψε ως δάσκαλος τα πρωινά ενώ περνούσε τα απογεύματα φροντίζοντας κοπάδια με ζώα. Τα πρώτα του βιβλία είναι εμφανώς επηρεασμένα από τις εμπειρίες του εκείνης της εποχής και δείχνουν πως τον απασχολεί σοβαρά το θέμα της ελευθερίας του ατόμου τόσο στην προσωπική του ζωή όσο και στην πολιτική του τοποθέτηση. Σήμερα ασχολείται αποκλειστικά με το γράψιμο βιβλίων που έχουν όλα βραβευθεί ενώ ο ίδιος έχει συμπεριληφθεί μεταξύ των 20 καλύτερων Άγγλων μυθιστοριογράφων. **ΕΛΠΙΖΩ ΠΩΣ ΕΚΛΕΙΣΑ ΛΙΓΗ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΟΥ**, λέει. Το βιβλίο έχει αποσπάσει ήδη διθυραμβικές κριτικές σε όλον τον κόσμο και φαίνεται πως δικαίωσε απόλυτα το σκοπό του.

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΧΙΟΝΙΔΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**

ΤΟ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Το Αφρικανικό ημερολόγιο είναι η ιστορία μιας μικρής Αγγλίδας, της Μπέθανυ Σταμπς, που γεννήθηκε στο Λονδίνο το 1924 και πέθανε κάτω από παράξενες συνθήκες στο Ναϊρόμπι της Κένυας το 1939. Η Μπέθανυ έζησε

σύντομη αλλά ευτυχισμένη ζωή ανάμεσα σε περιπετειώδεις ανθρώπους και όχι λιγότερο περιπετειώδη ζώα, μερικά άγρια, κάμποσα ήμερα και λίγα εξημερωμένα.

Η οικογένειά της, οι μεγάλες της αγάπες (ένα θηρίο της ζούγκλας που άκουγε – όταν άκουγε– στο όνομα Ντάρλινγκ, ένας ιθαγενής σαν σοκολάτα, ένας άνδρας που τον έλεγαν Ιερώνυμο) και οι συνήθειές της (η Μπέθανυ κοιμόταν τις πρώτες πρωινές ώρες, παρατηρούσε τα αστέρια και έτρωγε γρασίδι) δεν ήταν καθόλου συνηθισμένα ούτε ο τόπος γύρω της ήταν συνηθισμένος· σ' αυτό το βιβλίο η Αφρική μοιάζει μ' ένα όνειρο και την ίδια στιγμή μ' ένα επικίνδυνο παιχνίδι του λούνα παρκ.

Μετά τον θάνατό της, ο αδερφός της Ευγένιος Ρ. Σταμπς βρήκε ανάμεσα στα πράγματά της ένα ημερολόγιο με βάση το οποίο έγραψε αυτό το μυθιστόρημα. Έτσι, στο βιβλίο αυτό όλα είναι αληθινά, τίποτα όμως δεν είναι βέβαιο.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΕΜΠΕΛΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ,
ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ.

“ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΑΠΟ ΛΕΞΕΙΣ”

Εκδοτικός Οίκος
ΜΕΛΑΝΙ
Συγγραφέας
Γιάννης
Ευσταθιάδης
Κατηγορία
Ελληνική
Λογοτεχνία

«...Πόσο φθείρουμε τις λέξεις μαζί με τα συναισθήματά μας...» (σελ. 122)

Τρία διηγήματα μεγάλου μήκους, Ο Έψιλον Έρωσ, Η σαρδέλα θα κολυμπήσει στην κονσέρβα και ο Δον Ιωάννης.

Στο πρώτο διήγημα σκιαγραφείται η δράση και η αντίδραση στον έρωτα, μέσω ερωτικού παραληρήματος, γεμάτες ένταση, συναισθήματα, αναταράξεις. Ο Έρωτας στο χώρο και το χρόνο, στην εικόνα και στον ήχο, στην ουσία και την απουσία. Και η ψυχή που στέκει ανήμπορη να διαχειριστεί, ζαλισμένη από το βέλος που δεν θα την αφήσει μέχρι να τη διαπεράσει ολόκληρη.

Στο δεύτερο διήγημα παρακολουθούμε τον καταποντισμό της ανθρώπινης υπόστασης από την ταπεινοφροσύνη στην αλαζονεία, σ' ένα επικίνδυνο παιχνίδι της ανάγκης του ανθρώπου όχι να καρπωθεί υλικά πράγματα, αλλά να επιτύχει την διαφορά που θα μαγέψει το κοινό –ή τουλάχιστον έτσι πιστεύει–, χωρίς να υπολογίζει το κόστος, τη φθορά αλλά και τη νέμεση.

Αφιέρωμα Βιβλίο

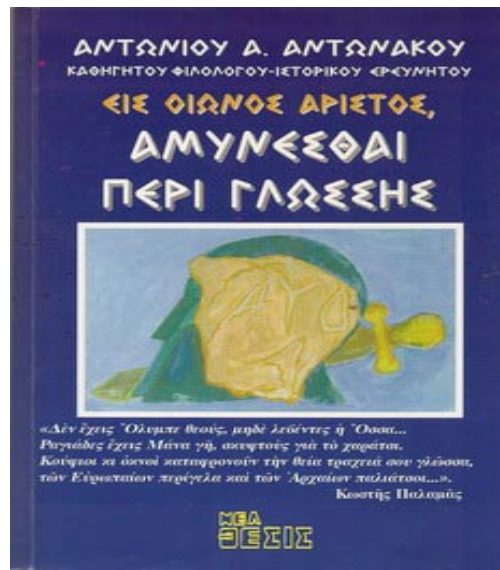
Στο τρίτο διήγημα παρατηρούμε την τριβή των ανθρωπίνων σχέσεων, έχοντας από τη μία πλευρά την ανεξέλεγκτη αλλά κι αληθινή εκφραστικότητα προς πολλά πρόσωπα, και από την άλλη τη γυναίκα που περιμένει –και πάντα θα περιμένει–, τον σύζυγό της να επιστρέψει το βράδυ, κουρασμένος από την καθημερινή του Οδύσσεια και ήδη έχοντας γευτεί τους καρπούς άλλων γυναικών.

Διαβάζοντας το βιβλίο του Γιάννη Ευσταθιάδη, ενός από τους λίγους σύγχρονους ρομαντικούς συγγραφείς, νοιώθεις την πόρτα της ψυχής ν' ανοίγει, αφήνοντας το πνεύμα έτοιμο ν' αφουγκραστεί την πεμπτουσία της ζωής και της ανθρώπινης προσωπικότητας. Με εξαιρετική γλώσσα και τόσο μεστό και «φιλικό» ύφος ο συγγραφέας μάς παραδίδει χαρακτήρες γεμάτους συναισθήματα, σκέψεις κι ανάγκες. Χαρακτήρες, επενδυμένους με το αστείρευτο ταλέντο του Γιάννη Ευσταθιάδη, που γονατίζουν απέναντι στο συναίσθημα, στη φυσική τάξη, την καρτερία, με φόντο γράμματα και νότες που συνθέτουν τα πρόσωπα των τριών διηγημάτων.

ΕΙΣ ΟΙΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ, ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΓΛΩΣΣΗΣ

Συγγραφέας: ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΣ
Εκδόσεις: ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ

Το πρώτο πράγμα που σου τραβάει την προσοχή μόλις πέσει το βλέμμα σου στο εξώφυλλο του βιβλίου, είναι ο ευρηματικός τίτλος του. Ο τίτλος αποτελεί παράφραση της θρυλικής απάντησης που είχε δώσει ο Έκτορας κατά τον Τρωικό πόλεμο όταν πληροφορήθηκε ότι ο οιωνός για την επικείμενη επίθεση των Τρώων κατά των Αχαιών ήταν δυσμενής. Τότε απήντησε: "Εἰς οιωνός ἀριστος, ἀμύνεσθαι περί πάτρης", δηλαδή, ένας είναι ο καλύτερος οιωνός, να υπερασπίζεσαι την πατρίδα σου.

Από τον τίτλο, μπορεί κανείς να καταλάβει πως το θέμα του βιβλίου είναι η υπεράσπιση της Ελληνικής γλώσσας.

Το δεύτερο πράγμα που παρατηρούμε στο εξώφυλλο, είναι μια θολή εικόνα με τα γράμματα Α, Υ και Δ να φαίνονται αχνά. Αυτή είναι η εικόνα ενός όστρακου που ανακαλύφθηκε από τον αρχαιολόγο Αδαμάντιο Σαμψών στο Σπήλαιο του Κύκλωπα στα Γιούρα της Αλλονήσου. Το συγκεκριμένο εύρημα χρονολογείται περίπου στο 5000 π.Χ., τέσσερις χιλιετίες δηλαδή πριν την υποτιθέμενη ανακάλυψη του αλφαβήτου από τους Φοίνικες.

Το τρίτο και τελευταίο κομμάτι που απαρτίζει το εμπνευσμένο εξώφυλλο, είναι μερικοί στίχοι του Κωστή Παλαμά, στίχοι από τους καλύτερους και πιο πετυχημένους που έχουν γραφτεί ποτέ. Και δυστυχώς ίσως το ίδιο επίκαιροι με τότε που γράφτηκαν...

Ο σκοπός του βιβλίου Εἰς Οἰωνός Ἀριστος, Ἀμύνεσθαι Περί Πάτρης είναι η υπεράσπιση της Ελληνικής γλώσσας. Από τι όμως; Σύμφωνα με τον συγγραφέα, Αντώνιο Αντωνάκο, το βιβλίο είναι ουσιαστικά μια απάντηση ως προς την εισήγηση της πρώην επιτρόπου της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή ένωση, Κυρίας Διαμαντοπούλου, να γίνει η Αγγλική γλώσσα δεύτερη επίσημη γλώσσα της Ελλάδος.

Αφιέρωμα Βιβλίο

Ο συγγραφέας θεωρεί εξοργιστική την πρόταση αυτήν και βάζει σκοπό να μας αποδείξει την ανωτερότητα της Ελληνικής Γλώσσας έναντι της Αγγλικής και όχι μόνο. Καυστικά είναι τα σχόλια του συγγραφέα και για άλλους που έχουν κατακρίνει άδικα την γλώσσα μας, όπως π.χ. του γνωστού συνθέτη-τραγουδιστή Θάνου Καλλίρη, ο οποίος δικαιολόγησε τον ξένο στίχο στα ελληνικά τραγούδια που στέλνονται στην EUROVISION δηλώνοντας ότι "πρέπει να παίζει κανείς και σε ξένο γήπεδο, ιδίως όταν το γρασίδι του δικού σου γηπέδου δεν είναι και τόσο καλό" (παρομοιάζοντας την γλώσσα με το γρασίδι).

Η δομή του βιβλίου είναι απλή. Έχουμε δεκαοκτώ (18) κεφάλαια, καθένα από τα οποία είναι και μια ιδιότητα της Ελληνικής γλώσσας (μακροβιότητα, λακωνισμός, ακριβολογία κτλ) τα οποία αναπτύσσονται ενδελεχώς. Ο συγγραφέας μας περιγράφει κάθε μια ιδιότητα, μας την εξηγεί μέσω κάποιων παραδειγμάτων και μας την σχολιάζει. Έπειτα ακολουθεί ένα αναλυτικό κεφάλαιο που περιγράφει, σύμφωνα με τον συγγραφέα πάντα, ποιοι είναι οι κίνδυνοι που απειλούν την Ελληνική γλώσσα. Μια ενδιαφέρουσα έκπληξη είναι η πρωτοτυπία του συγγραφέα να συμπεριλάβει στο τέλος ένα μακροσκελές παράρτημα, με πλήθος πολύτιμων πληροφοριών και φωτογραφιών κυρίως από άρθρα εφημερίδων. Εκεί θα μάθει κανείς πόσο δημοφιλή είναι τα Αρχαία Ελληνικά στην Ευρώπη, για τα σχολεία που διδάσκουν αρχαία Ελληνικά στο Χάρλεμ της Αμερικής με σκοπό την καταπολέμηση της γκετοποίησης, και πολλές άλλες φοβερά ενδιαφέρουσες πληροφορίες.

Σε μερικά σημεία ο συγγραφέας έχει επίσης τοποθετήσει έντεχνα, λίγα αλλά κορυφαία αποσπάσματα από ποιήματα μεγάλων Ελλήνων ποιητών τα οποία μιλάνε για την γλώσσα, και πραγματικά διαβάζοντάς τα νομίζεις πως ήταν γραμμένα για να συμπεριληφθούν ειδικά σε αυτό το βιβλίο. Και

είναι αδύνατον κάποιος να μην εντυπωσιαστεί μαθαίνοντας πως υπάρχουν γλωσσικά στοιχεία της Ελληνικής στην άκρη του κόσμου όπως στην Χαβάη στην νήσο του Πάσχα στην Χιλή στο Περού και αλλού (στην Χαβάη τον αετό τον λένε αετό, καθαρά Ελληνικά δηλαδή!).

Επιπλέον, πραγματεύονται θέματα όπως το TLG, η συνέχεια μεταξύ Αρχαίας και Νέας Ελληνικής, ετυμολογία, η λογική των γραμμάτων των τόνων και των πνευμάτων, η δομή της ίδιας της γλώσσας, η παγκοσμιότητα της Ελληνικής μέσω των δανείων που έχει χορηγήσει, η ιστορία του Ελληνικού αλφαβήτου, το μονοτονικό σύστημα, η "νεκρή" δοτική, η λατινική γραφή, το σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα (όσον αφορά την γλώσσα φυσικά) και πολλά άλλα.

Το βιβλίο αυτό καταφέρνει πραγματικά να καταπιεί τον αναγνώστη. Η ανάγνωση κυλάει πολύ εύκολα, και παρόλο που είναι γραμμένο σε πολυτονικό, θεωρώ πως είναι από τα πιο ευκολοδιάβαστα βιβλία που έχω συναντήσει ποτέ. Παρέχει πλήθος πραγματικά σημαντικών πληροφοριών οι οποίες εντυπωσιάζουν τον αναγνώστη. Είναι από τα λίγα βιβλία που είναι τόσο συμπυκνωμένα, που κυριολεκτικά δεν μπορείς να αφαιρέσεις ούτε παράγραφο. Καταλήγει έτσι, έχοντας πολύ συγκεκριμένο θέμα (την Ελληνική γλώσσα), να είναι πολύ γενικό και να καλύπτει όλους τους τομείς. Επίσης θίγει ένα πραγματικά σημαντικό θέμα, αυτό της γλώσσας μας, μίας γλώσσας που όλοι γνωρίζουμε πως συνεχώς βάλλεται και κακοποιείται αγρίως.

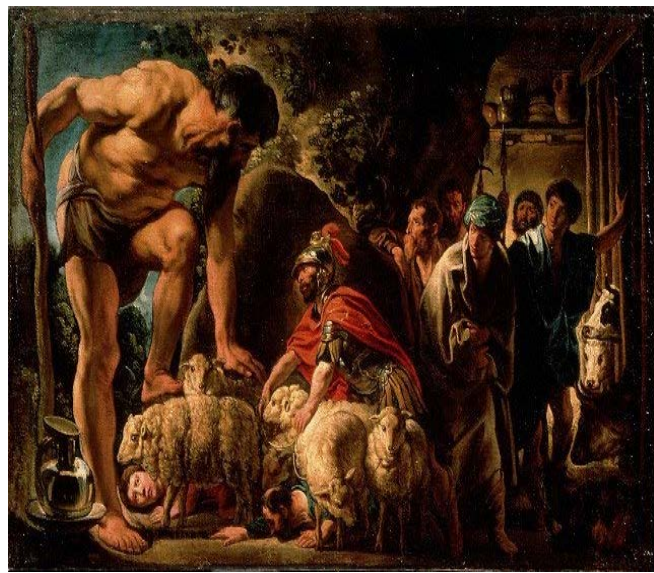
Αν θέλουμε να το εκφράσουμε με μια μόνο φράση, το ηθικό δίδαγμα είναι πως πρέπει να ασχολούμαστε με την υπέροχη γλώσσα μας περισσότερο. Έχοντας διαβάσει αυτό το βιβλίο, ποτέ δεν θα ξαναδεί κανείς την γλώσσα μας με τον ίδιο τρόπο, και αυτή είναι μια τεράστια επιτυχία της έκδοσης αυτής.

**Επιμέλεια: Φραντζεσκάκη Γεωργία,
Παπαδημητρίου Αριστοτέλης.**

Αφιέρωμα Θέατρο

ΚΥΚΛΩΨ ΕΥΡΙΠΙΔΗ:

Γράφει ο Νίκος Χατζηπαύλου

ΣΑΤΥΡΙΚΟ ΔΡΑΜΑ:

Είναι ένα ποιητικό είδος με χαρακτηριστικά παρόμοια με αυτά της αρχαίας τραγωδίας με τη διαφορά ότι ο χορός αποτελείται πάντα από Σατύρους, με αρχηγό το Σειληνό, και η έκτασή του είναι μικρότερη.

Επιπλέον, η πλοκή έχει χαρακτήρα κωμικό, ενώ είναι συχνή η ελεύθερη απόδοση και η παρωδία των μυθολογικών θεμάτων με την οποία καταπιάνεται.

Υπόθεση :

Από τη σπηλιά του Κύκλωπα βγαίνει ο Σειληνός, με παρουσιαστικό γέρου χοντρού και φαλακρού. Διηγείται πως, ενώ με το πλοίο του έψαχνε στη θάλασσα να βρει τον Βάκχο, που τον είχαν αρπάξει Τυρρηνοί ληστές, είχε πέσει με τους Σατύρους του στη Σικελία, όπου τους αιχμαλώτισε ο Κύκλωπας και τους κρατά σκλάβους του, για να βόσκουν τα κοπάδια του και να τον υπηρετούν. Έπειτα, εμφανίζονται οι 15 σάτυροι που αποτελούν το χορό.

Ξαφνικά ο Σειληνός διακρίνει στο γιαλό ένα πλοίο ελληνικό και ναύτες. Είναι ο Οδυσσέας με τους συντρόφους του. Πιάνουν κουβέντα και ο Σειληνός ρωτάει τον Οδυσσέα ποιος είναι και από πού έρχεται και τον πληροφορεί σε τι κίνδυνο έχει πέσει. Προτού ο Οδυσσέας να ξαναμπεί στο πλοίο του και να φύγει ζητάει από τον Σειληνό τυρί και πρόβατα και του υπόσχεται σε αντάλλαγμα εκλεκτό κρασί. Ο Σειληνός δέχεται με ενθουσιασμό και μπαίνει στη σπηλιά να του τα φέρει, ενώ ο Οδυσσέας πιάνει εύθυμη κουβέντα με τους Σατύρους. Στο άνοιγμα της σπηλιάς ξαναπαρουσιάζεται ο Σειληνός με το τυρί και τ' αρνιά, αλλά την ίδια στιγμή κάνει την εμφάνισή του και ο Κύκλωπας Πολύφημος, ο οποίος επιστρέφει από ένα κυνήγι του στην Αίτνα.

Όλοι τρέμουν και μόνο ο Οδυσσέας κρατάει την ψυχραιμία του. Ο Κύκλωπας τον παίρνει για ληστή. Ο Σειληνός τρομοκρατημένος δεν τολμάει να τον βγάλει από την πλάνη του, αντίθετα ισχυρίζεται ότι τον έδειραν οι ληστές για να πάρουν τα τρόφιμα. Ο Οδυσσέας προσπαθεί να πει ποια είναι η αλήθεια και σ' αυτό έχει σύμμαχο τον κορυφαίο του χορού. Ο Κύκλωπας όμως δίνει πίστη στα λόγια του Σειληνού, γιατί βλέπει ότι τον συμφέρουν σαν δικαιολογία να φάει τους νεοφερμένους. Ο Οδυσσέας με θάρρος προσπαθεί να φανερώσει την αλήθεια και προσθέτει ότι στην Ελλάδα λατρεύουν τον Ποσειδώνα, πατέρα του Κύκλωπα, ότι αγωνίστηκαν για την ελευθερία τους εναντίον των βαρβάρων και ότι πρέπει να σεβαστεί τους νόμους της φιλοξενίας. Ο Κύκλωπας απαντάει σ' όλα τα σημεία με έπαρση και περιφρόνηση για τους θεούς και τους ανθρώπους και οδηγεί τους ναυαγούς στη σπηλιά για να τους φάει. Ο Οδυσσέας βγαίνει από τη σπηλιά με το ασκί στο χέρι και διηγείται πώς ο ανθρωποφάγος Πολύφημος καταβρόχθισε συντρόφους του. Έπειτα λέει ότι ο ίδιος, αφού μέθυσε το γίγαντα, βγήκε αθόρυβα από το σπήλαιο, για να προτείνει συνεργασία

Αφιέρωμα Θέατρο

στους Σατύρους. Υπόσχεται να τους πάρει μαζί του και να τους οδηγήσει στις αυλές του Βάκχου, αν τον βοηθήσουν στα σχέδιά του. Εκείνοι δέχονται και τότε ο Οδυσσέας τους λέει τι θα κάνουν για να πετύχει το σχέδιό του και τους αποκαλύπτει ότι μόλις το κρασί επιδράσει για καλά στον Κύκλωπα, θα του μπηξει στο μάτι πελώριο καυτερό σουβλί. Ο κορυφαίος του χορού παρακινεί τους συντρόφους του να βοηθήσουν τον Οδυσσέα στην τύφλωση του Κύκλωπα. Τη στιγμή εκείνη, βγαίνει ο Κύκλωπας από τη σπηλιά και με μια παράφωνη μονωδία απευθύνεται στους Σατύρους. Θέλει, λέει, να πιει και άλλο κρασί και μάλιστα να το μοιραστεί με τ' αδέρφια του. Ακολουθούν και άλλες εύθυμες σκηνές και στο τέλος ο Κύκλωπας, μεθυσμένος από το πολύ κρασί, δεν ξέρει ούτε τι λέει ούτε τι κάνει. Σέρνοντας μαζί του τον Σειληνό μπαίνει στη σπηλιά για να κοιμηθεί. Ο Οδυσσέας προσκαλεί τους Σατύρους να τον βοηθήσουν στην τύφλωση του Κύκλωπα και εκείνοι, με διάφορες κωμικές προφάσεις, προσπαθούν να ξεφύγουν από δειλία και ανανδρία. Τότε ο Οδυσσέας τους ζητάει τουλάχιστον να τραγουδούν την ώρα που αυτός και οι σύντροφοί του θα τυφλώνουν το θερίο, για να πάρουν θάρρος οι άνδρες του. Οι Σάτυροι δέχονται και αρχίζουν το τραγούδι τους. Όταν αυτό τελειώνει, έχει τελειώσει και η τύφλωση. Τότε ακούγεται το ουρλιαχτό του Κύκλωπα, ο οποίος παρουσιάζεται στο στόμιο της σπηλιάς τυφλός και καταματωμένος. Ο Οδυσσέας του αποκαλύπτει το πραγματικό του όνομα και εκείνος θυμάται μια παλιά προφητεία για την τύφλωσή του από τον Οδυσσέα. Ουρλιάζει και απειλεί, αλλά ο Οδυσσέας με τους συντρόφους του και τους Σατύρους φεύγει. Οι Σάτυροι, ελευθερωμένοι πια, λένε ότι από εδώ και πέρα θα υπηρετούν τον Βάκχο, και έτσι το έργο κλείνει.

Σύνδεση με την ομηρική Οδύσσεια:

Ο Ευριπίδης παίρνει την υπόθεση του έργου του από τη ραψωδία ι, στίχ. 106-575 της

Οδύσσειας του Ομήρου προσθέτοντας όμως νεωτεριστικά στοιχεία, όπως η παρουσία του χορού των ελευθερόστομων και δειλών Σατύρων. Σύμφωνα με το ομηρικό κείμενο οι Κύκλωπες είναι ανθρωποφάγοι, κατοικούν σε βαθουλές σπηλιές και τρέφονται με τα προϊόντα που παράγει η γη από μόνη της, χωρίς να την καλλιεργούν. Δεν πιστεύουν στους θεούς, δεν έχουν νόμους και οργανωμένη πολιτεία, ναυτιλία και κοινωνική οργάνωση, γι' αυτό κατοικούν αποξενωμένοι ο ένας από τον άλλο. Χαρακτηριστικό δείγμα και ενσάρκωση αυτού του τρόπου ζωής αποτελεί ο Πολύφημος. Μέσα από τους στίχους του Ομήρου προβάλλεται ως το σύμβολο της βαρβαρότητας και του πρωτογονισμού. Μάλιστα, ο ποιητής επιλέγει να αφηγηθεί την περιπέτεια στο νησί των Κυκλώπων, όταν ο Οδυσσέας φιλοξενείται πλουσιοπάροχα από τους Φαίακες και μέσα σε μια εορταστική ατμόσφαιρα. Με τον τρόπο αυτό η απολίτιστη συμπεριφορά του Πολύφημου δίνεται ακόμη emphaticότερα.

Κεντρικός άξονας στο έργο του Ευριπίδη είναι ο Κύκλωπας Πολύφημος. Η δράση εξελίσσεται εκτός του σπηλαιού και ο υπερφυσικών διαστάσεων Πολύφημος γίνεται πιο ανθρώπινος.

Επιπλέον, η παρουσία των Σατύρων όχι μόνο προβάλλει ως δικαιολογημένη, αλλά αποδεικνύεται απαραίτητη για την εξέλιξη του μύθου. Βασική ιδέα του σατυρικού αυτού δράματος είναι ο θρίαμβος της νοημοσύνης πάνω στην κτηνωδία και στη βαρβαρότητα. Αυτό φαίνεται κυρίως από την τιμωρία του Κύκλωπα, ο οποίος αποτελεί την προσωποποίηση της κτηνωδίας, που συνοδεύεται από ασέβεια και έλλειψη κάθε ιερού και όσιου, καθώς και από τη νίκη και τη σωτηρία του Οδυσσέα, ο οποίος εκπροσωπεί τον ανθρώπινο πολιτισμό.

Κλείνοντας θα λέγαμε ότι η πρόθεση του ποιητή είναι να δημιουργήσει ένα δράμα με ανάλαφρο περιεχόμενο, διανθισμένο με στοιχεία κωμικά.

Ψυχαγωγία Κινηματογράφος

του Χριστόφορου Παπακαλιάτη
με τους Χριστόφορο Παπακαλιάτη, Μαρίνα
Καλογήρου, Μάρω Κοντού, Γιώργο
Κωνσταντίνου, Θέμις Μπαζάκα

Προτείνει η Στέλλα Καρυστινού

Υπόθεση:

Όλοι δεν έχουμε αναρωτηθεί πόσο μπορεί μία στιγμιαία απόφασή μας, να καθορίσει όλη μας τη ζωή; Ακριβώς αυτό συμβαίνει και στη ζωή του ήρωα μας του Δημήτρη. ΑΘΗΝΑ. ΠΛΑΚΑ. 2009- Αν ο Δημήτρης έβγαινε από το σπίτι του εκείνο το βράδυ θα γνώριζε τη Χριστίνα. Ένας έρωτας θα γεννηθεί και θα φτάσει μέχρι και σήμερα το 2012. Ένας έρωτας στην εποχή της κρίσης και των μεγάλων αλλαγών. Θα αντέξει; Είναι ο έρωτας η απάντηση σε όλο αυτό που ζούμε; Πόσο επηρεάζει μία οικονομική κρίση και πόσο μπορεί να διαλύσει τη σχέση ενός ζευγαριού; Συγχωρείται η απιστία; Και πόσο

ίδιες είναι οι εποχές στο θέμα του έρωτα;- Αν όμως ο Δημήτρης εκείνο το βράδυ του 2009 δεν έβγαινε από το σπίτι του, δεν θα γνώριζε τη Χριστίνα και θα παρέμεναν δύο άγνωστοι στην ίδια πόλη.. Ο χρόνος, ο τόπος και τα γεγονότα στη ζωή του Δημήτρη είναι κοινά.. Η βασική διαφορά είναι ότι δεν είναι μαζί με τη Χριστίνα για να τα αντιμετωπίσει... Πόσο εύκολο είναι να ζει κάποιος μόνος του; Πόσο αντέχει ένας άνθρωπος τη μοναξιά ή αλλιώς την «ελευθερία»; Πόσο κοντά σου μπορεί να είναι ένας μεγάλος έρωτας και εσύ να μην τον βλέπεις; Θα γνωριστούν ποτέ ο Δημήτρης και η Χριστίνα;

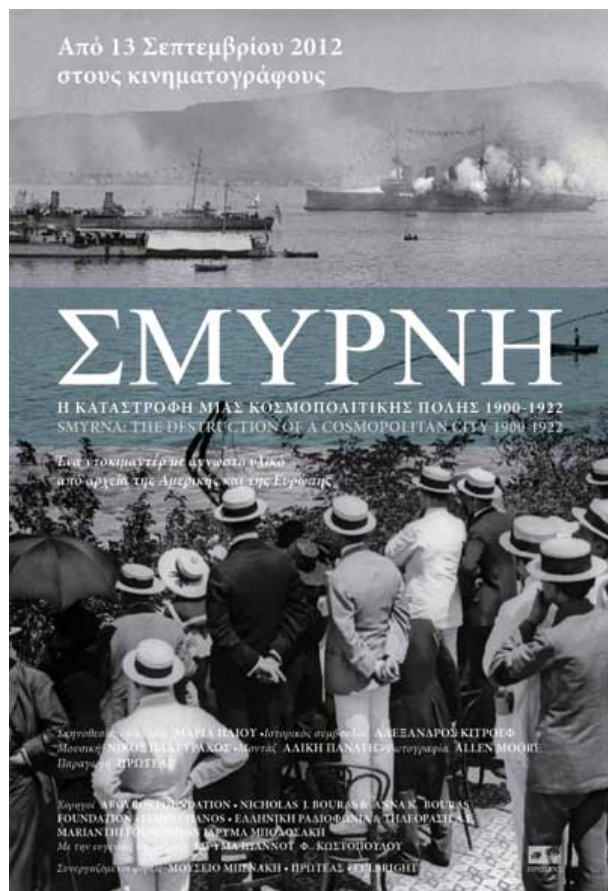
«Σμύρνη - Η καταστροφή μιας κοσμοπολίτης πόλης 1900 -1922»

Το 15^ο ΓΕΛ Πειραιά επισκέφτηκε το Σινέ Παράδεισος στον Κορυδαλλό όπου και παρακολούθησε το ντοκυμαντέρ «Σμύρνη». Μας μετέφερε στο κλίμα μιας άγνωστης για εμάς εποχής, μάθαμε πολλά ιστορικά γεγονότα και πολιτιστικά στοιχεία που δεν γνωρίζαμε, ενθουσιαστήκαμε από τη μελωδία που ταίριαζε απόλυτα με το όλο σκηνικό της ταινίας και συγκινηθήκαμε βλέποντας τον ηρωισμό και το κουράγιο των ανθρώπων που έζησαν το δραματικό ολοκαύτωμα της Σμύρνης.

«Κάποτε υπήρχε μια πολύ όμορφη πόλη, η Σμύρνη. Και μετά καταστράφηκε...».

Ψυχαγωγία Κινηματογράφος

Από το πρώτο κιάλας πλάνο του Αιγαίου, ενώ πέφτουν οι τίτλοι, από τα πρώτα κιάλας λόγια, ξέρεις πολύ καλά ότι το ντοκυμαντέρ της **Μαρίας Ηλιού** «Σμύρνη - Η καταστροφή μιας κοσμοπολίτης πόλης 1900 -1922» θα «καθήσει» μέσα σου. Βεβαίως, ίσως να μην μπορούσε να γίνει και διαφορετικά. Η ιστορία της Σμύρνης, αυτής της μαγικής πόλης στα παράλια της Τουρκίας, σε αντιδιαστολή με την εφιαλτική, απόλυτη καταστροφή της μέσα από πλάνια που δεν έχουν παρουσιαστεί στο παρελθόν, τι, αν όχι ποικιλία συναισθημάτων, θα μπορούσε να προκαλέσει; Περιέργεια, πόνο, τρόμο, θλίψη, ακόμη και αγωνία παρ' ότι γνωρίζουμε εκ των προτέρων το αποτέλεσμα.

Κι όμως, κάποτε, πριν από το 1922, όταν (παρά τις αντιρρήσεις ορισμένων) οι Τούρκοι την έκαψαν ολοσχερώς, «ήταν μια διασκέδαση να ζεις στη Σμύρνη, αρκεί να είχες

διάθεση για δουλειά» όπως ακούμε να λέει η ιστορικός **Βικτόρια Σολωμονίδου**. Η Σμύρνη ήταν το σημείο συνάντησης Ανατολής - Δύσης, ο ορισμός της κοσμοπολίτικης πόλης, ένα από τα διαμάντια του Αιγαίου πελάγους μαζί με τη Θεσσαλονίκη και την Κωνσταντινούπολη. Πανσπερμία εθνικοτήτων και γλωσσών, Έλληνες, Αρμένιοι, εβραίοι, Αμερικανοί, Τούρκοι, τζαζ, οπερέτες, κλασική μουσική, άνθηση του εμπορίου. Υπό την Οθωμανική Αυτοκρατορία, η ελληνική συνοικία της Σμύρνης ήταν η πλουσιότερη όλων και οι Έλληνες ήθελαν να δείχνουν τα πλούτη τους.

Αλλά ως Έλληνες ήταν επίσης αδύναμοι στο να προβλέψουν την επερχόμενη καταστροφή που άρχισε να φαίνεται όταν το όραμα του *Ελευθερίου Βενιζέλου* να ενώσει όλους τους Έλληνες της Διασποράς παρέμεινε όραμα. «Από το 1912 μέχρι το 1922 η Σμύρνη ζούσε με δανεικό χρόνο» ακούμε να λέει ο ιστορικός του Πανεπιστημίου του Χάβερφορντ **Αλέξανδρος Κιτροέφ**. Σε συνδυασμό με την εθνικιστική έξαρση των Νεότουρκων η αντίστροφη μέτρηση είχε αρχίσει...

Εμπλέκοντας τις προσωπικές μαρτυρίες ανθρώπων που είδαν με τα μάτια τους την καταστροφή ή την «κληρονόμησαν» από συγγενικά πρόσωπά τους, με την αφήγηση ιστορικών αλλά και του ειδικού στο ζήτημα της Σμύρνης βρετανού μυθιστοριογράφου **Τζάιλς Μίλτον** («Χαμένος παράδεισος»), η Μ. Ηλιού έφτιαξε μια αξιοζήλευτη ταινία στην οποία σημαίνοντα ρόλο παίζει η σπανιότατη ταινία του *Ρόμπερτ Νταβιντιάν* ο οποίος κινηματογράφησε την καταστροφή (η κόπια βρέθηκε στο Λος Αντζελες και συντηρήθηκε στην Ουάσιγκτον).

Επιμέλεια:
Κελέση Ραφαέλα – Μαρία

Ψυχαγωγία Κινηματογράφος

«Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι»

Σκηνοθεσία: Γιάννης Σμαραγδής
Πρωταγωνιστούν: Σεμπάστιαν Κοχ,
Εβγκένι Στίχιν

Το «Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι» είναι η επική ιστορία του Ιωάννη Βαρβάκη, ο οποίος ξεκινάει από πειρατής του Αιγαίου Πελάγους, φτάνει στην Αυλή της Μεγάλης Αικατερίνης της Ρωσίας, απλώνεται στις ακτές της Κασπίας Θάλασσας και καταλήγει στη διχασμένη από εμφύλιες διαμάχες Ελλάδα, κατά την επανάσταση του 1821. Κατά την παραμονή του στη Ρωσία εξελίσσεται σε ζάπλουτο εξαγωγέα χαβιαριού. Η υπέρμετρη φιλοδοξία του τον φέρνει αντιμέτωπο με απανωτές συμφορές, μέχρι που αποφασίζει να χαρίσει όλη του την περιουσία και στο τέλος τον ίδιο του τον εαυτό στο όνομα της αγάπης.

Πίσω από την ταινία του Γιάννη Σμαραγδή, κρύβεται ένας σκοπός: η ανάδειξη του σύνθετου ελληνικού πνεύματος και των στοιχείων του εκείνων που συνιστούν δράμα ικανό να σταθεί ως παράδειγμα. Επειδή έχει σκοπό, η ταινία είναι και χρήσιμη. Με την εξυπνάδα του, ο Σμαραγδής αποφεύγει τη μεγαλύτερη παγίδα μιας χρήσιμης ταινίας, τη διδακτικότητα, και το συνεπακόλουθο και πάντα απευκαίτο «μήνυμα».

Υπάρχουν θέματα που εμπεριέχονται στο «Ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι»: η κυμαινόμενη έννοια της εθνικής ταυτότητας, η πίστη και η προδοσία, η επιχειρηματικότητα. Και με πολύτιμο εφόδιο ότι η ιστορία του Ιωάννη Βαρβάκη είναι όντως μια συναρπαστική διαδρομή ενός πειρατή που έγινε ευεργέτης, αφού πρώτα αναζήτησε την πυξίδα των δικών του αξιών, η ταινία σε προτρέπει να την παρακολουθήσεις, ακόμα κι όταν αλλάζει απότομα ρότα. Μακριά (ευτυχώς) από αντιδραστικούς μεγαλοϊδεατισμούς και φανφαρόνικες

δηλώσεις περί κίβδηλης και ρηχής ελληνικότητας, το φιλμ του Σμαραγδή θέλει να κινηθεί στην ουσία του πνεύματος και της ψυχής ενός ταξιδευτή που σαλπάρει σαν αμήχανο θηρίο, αρμενίζει σαν θυμωμένος τυχοδιώκτης και τερματίζει συμφιλιωμένος με τα λάθη και τα πάθη του, μετανιωμένος, σοφός και κατασταλαγμένος, περίπου άγιος.

Το σενάριο δεν βοηθάει την ποιητικότητα που υπαινίσσεται με αυξανόμενο ρυθμό ο διάλογος και τα γεμάτα νόημα λόγια. Με δεδομένο πως η σκηνοθεσία διστάζει ανάμεσα σε μια αφηγηματική λογική κι έναν μαγικό ρεαλισμό, ειδικά στη ζώνη της μεταμόρφωσης του Βαρβάκη, η ταινία μετατοπίζεται από σκηνή σε σκηνή αντί να ρέει οργανικά, και μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις καταφέρνει να μεταδώσει κινηματογραφικά την ελευθερία που ευαγγελίζεται ο ήρωας. Η μουσική του Μίνωα Μάτσα παντρεύει πολλές σεκάνς που μένουν μετέωρες και οι λύσεις στη φωτογραφία (με επιμέλεια του σπουδαίου Άρη Σταύρου, όπως είδαμε στους τίτλους τέλους) προσδίδουν ατμόσφαιρα σε μια παραγωγή απαιτητική, λόγω της εποχής και της γεωγραφίας.

Γενικά από προσωπικές εντυπώσεις είναι μια ταινία που εντυπωσιάζει κάθε θεατή και την προτείνουμε ανεπιφύλακτα.

Επιμέλεια: Φραντζεσκάκη Γεωργία,
Παπαδημητρίου Αριστοτέλης.

Αφιέρωμα | Αγαπημένα μέρη...

Ναύπλιο

Είναι ένας τόπος ξεχωριστός, μυστικιστικός, ευλογημένος, γεμάτος φυσικές ομορφιές και πολιτισμό, που αιώνες τώρα, συνεχίζει να ανθίζει και να γοητεύει κάθε επισκέπτη, που χωρίς να το αντιλαμβάνεται, μυείται στο Κάλλος, την Αρμονία, αλλά και στο Όνειρο που μπροστά του γίνεται πραγματικότητα. Ο τόπος του είναι αυθεντικός και αυτή είναι η μαγεία της αναζήτησης, του κάθε οδοιπόρου που θα επισκεφθεί το Ναύπλιο.

Το σημείο αναφοράς της πόλης, το Μπούρτζι, συνεχίζει να κρατά ζωντανούς τους θρύλους, πολυφωτισμένη παρουσία στον Αργολικό Κόλπο, χτισμένο πάνω στο μικρό νησάκι των Αγίων Θεοδώρων.

**«Ολα τα κάστρα
κι αν χαθούν και
όλα κι αν
ρημάξουν, το
Παλαμήδι το
όμορφο Θεός να
το φυλάει», λέει
ο λαός μέσα από
το δημοτικό
τραγούδι.**

Το επιβλητικό φρούριο του Παλαμηδίου υψώνεται 216 μέτρα πάνω από την πόλη του Ναυπλίου και μπορεί κανείς να το επισκεφθεί ανεβαίνοντας με αυτοκίνητο από την ανατολική πλευρά. Οι πιο τολμηροί και ρομαντικοί φθάνουν στην κορυφή από τα 999 σκαλιά.

Γράφει η Αναστασία Ροδοπούλου